

Wyniki nauczania

Ewa Halska

Wykorzystanie wskaźników edukacyjnych do oceny pracy szkół

Problem surowego wyniku

- z badań ORE wynika :

czynniki określające jakość pracy szkół

- 64% samorządowców – egzaminy zewnętrzne
- 71% samorządowców – pozyskanie środków UE

Wykorzystanie innych wskaźników do mierzenia jakości pracy szkół

Skala staninowa (centylowa) osiągnięć

Średnia wyników uczniów

Procent uczniów kończących szkołę

Procent uczniów przystępujących do egzaminu

Procent uczniów zdających egzamin maturalny

Trudności przy analizie

Liczebność populacji

Stopień trudności arkuszy egzaminacyjnych

Typ szkoły (np. szkoły dla dorosłych)

Egzaminy zawodowe – dotyczą tylko części uczących się w tego typu szkołach (Cech i OKE)

Zmiany w systemie egzaminów zewnętrznych

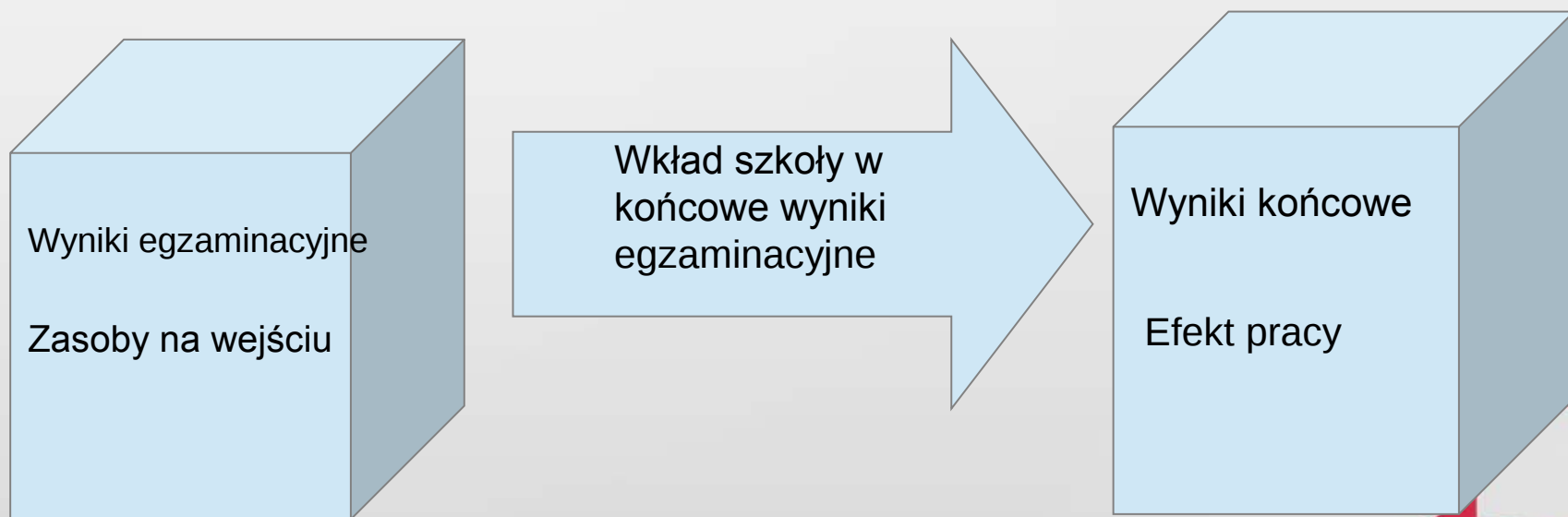
Edukacyjna Wartość Dodana

Nowatorski sposób określania wyników nauczania po gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych kończących się maturą

Dostępny dla każdego
<http://ewd.edu.pl/>

Idea edukacyjnej wartości dodanej

EWD gimnazjalne trzyletnie wskaźniki

- wynik egzaminacyjny i wskaźnik EWD to miary uzupełniające się
- pełniejsza informacja o szkole
- pozycja szkoły na układzie współrzędnych
- oś pozioma pokazuje średni trzyletni wynik egzaminacyjny szkoły
- oś pionowa pokazuje trzyletnią EWD szkoły

Przedziały ufności dla EWD

- EWD jest liczona by uzyskać miarę jakości pracy szkoły zależną od wysiłku jej pracowników, niezależnie od tego, jaka grupa uczniów akurat się w danej szkole uczy
- miara ta powinna odzwierciedlać trwałe, niezależne od składu uczniowskiego i narzędzi testujących, cechy danej placówki, obserwowane z pewnym błędem

Liczebności gimnazjów w gminach

- 46% gmin prowadzi 1 gimnazjum
- 34% gmin prowadzi 2-3 gimnazja
- 17% gmin prowadzi 4-9 gimnazjów
- 3% gmin ma więcej niż 9 gimnazjów

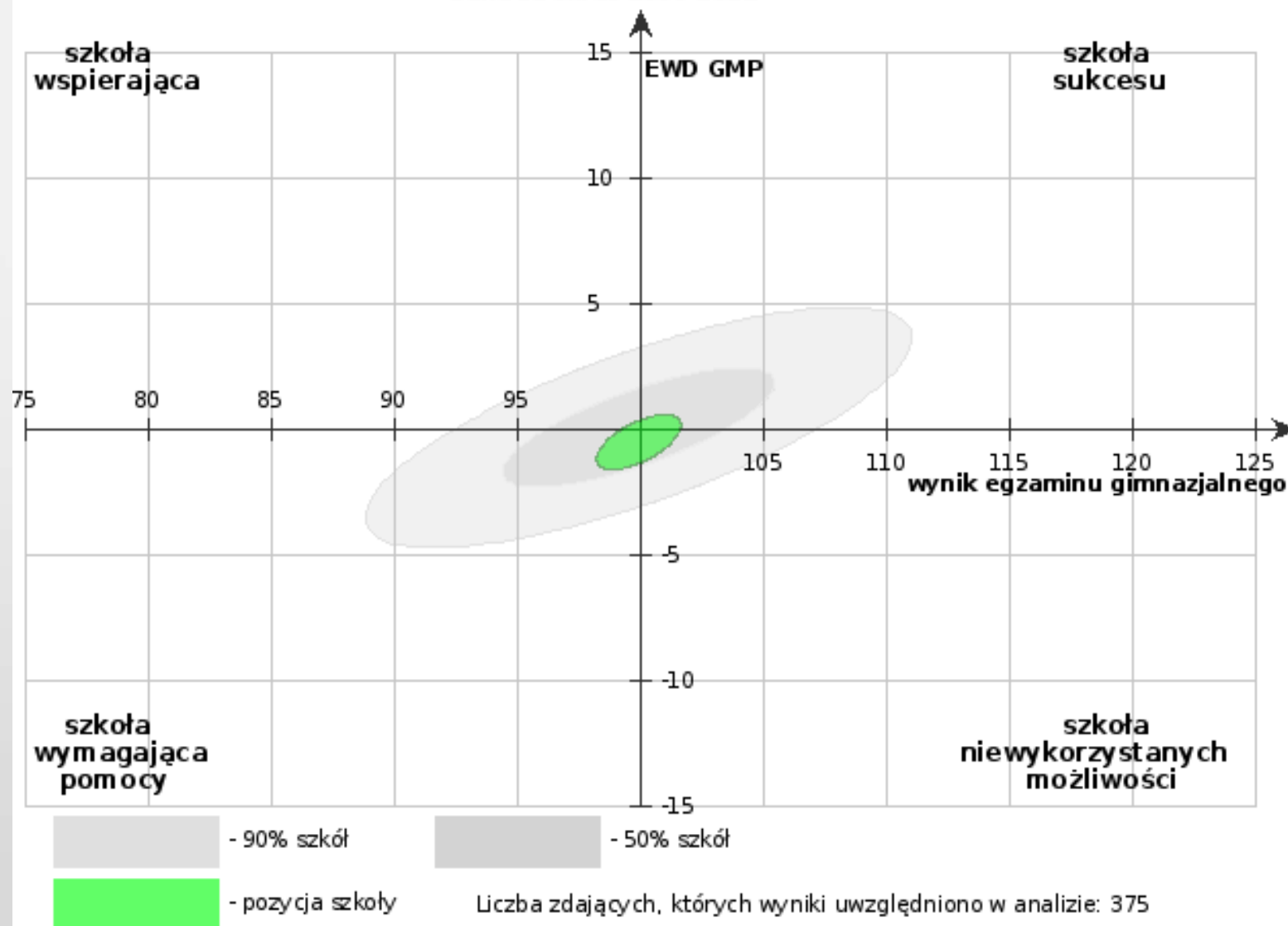

Najważniejsze informacje o EWD

- EWD ma charakter względny i nie informuje o bezwzględnych postępach w nauce
- EWD pozwala na porównania szkół za względu na wyniki egzaminacyjne
- EWD ma w skali całego kraju wartość równą zeru
- Wartość dodatnia (ponad osią poziomą) EWD oznacza ponadprzeciętną efektywność nauczania, wartość ujemna efektywność niższą niż przeciętna

Dane za okres 2009-2011

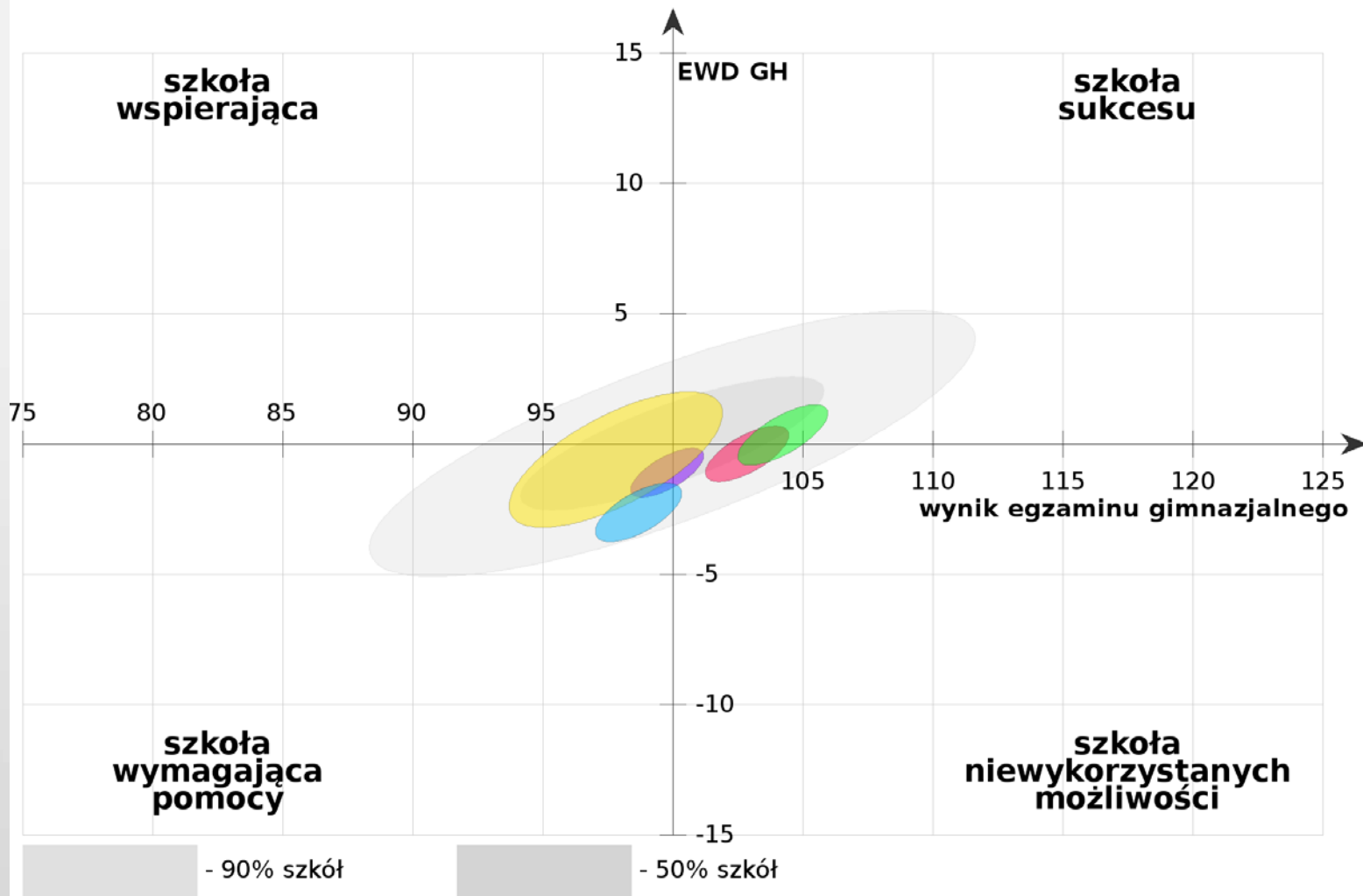

Kilka przykładów wskaźników EWD

- podział wyników na część humanistyczną i matematyczno-przyrodniczą w gimnazjach
- podział na 4 części w szkołach kończących się maturą

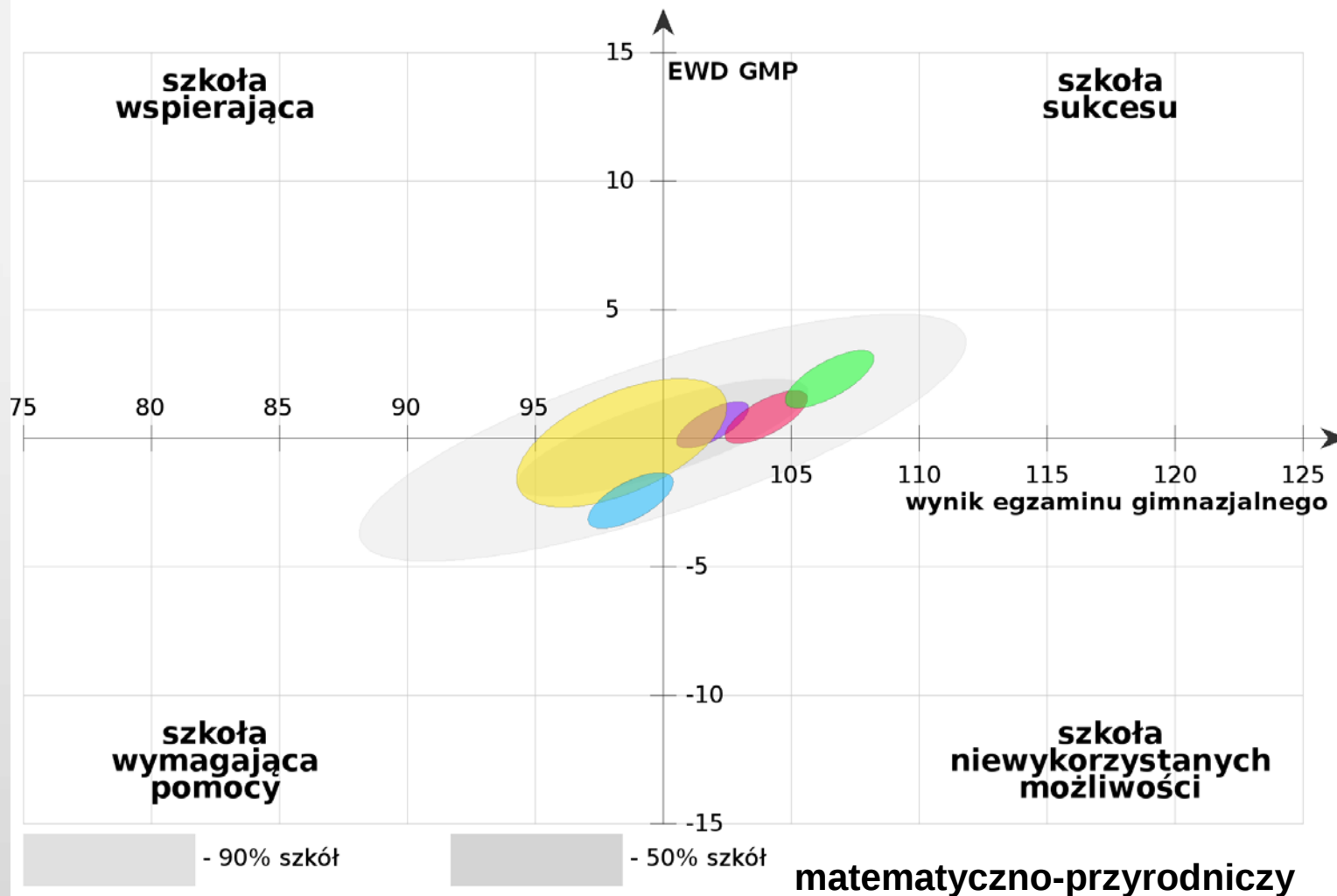
Dane za okres 2010-2012

humanistyczny

Dane za okres 2010-2012

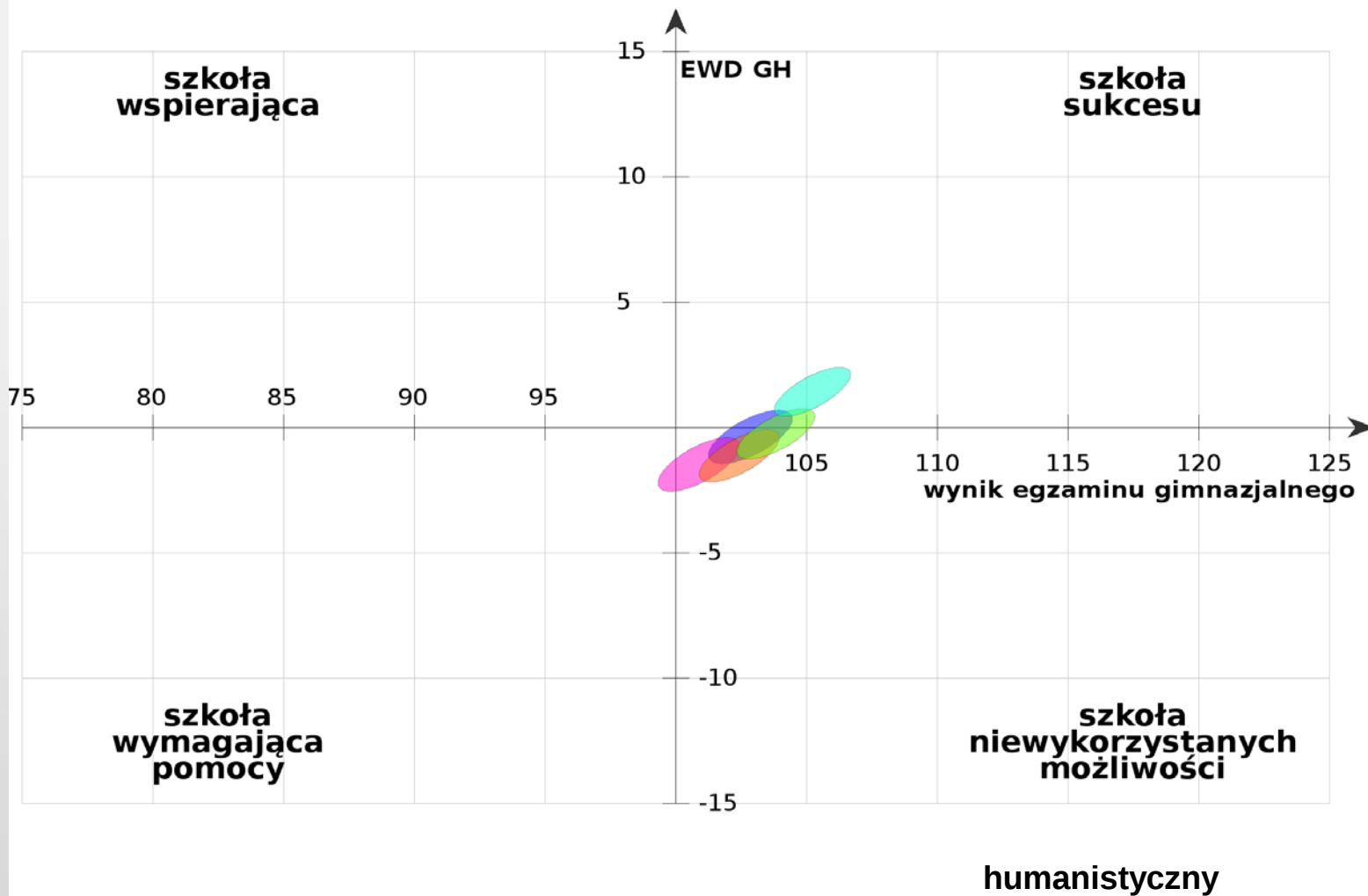

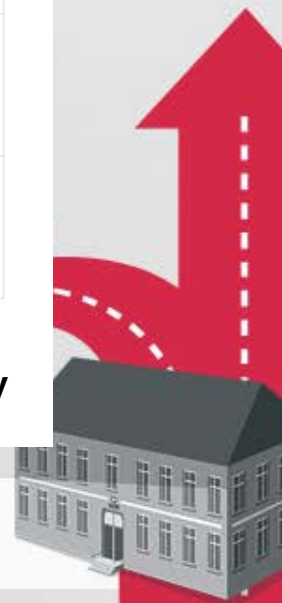
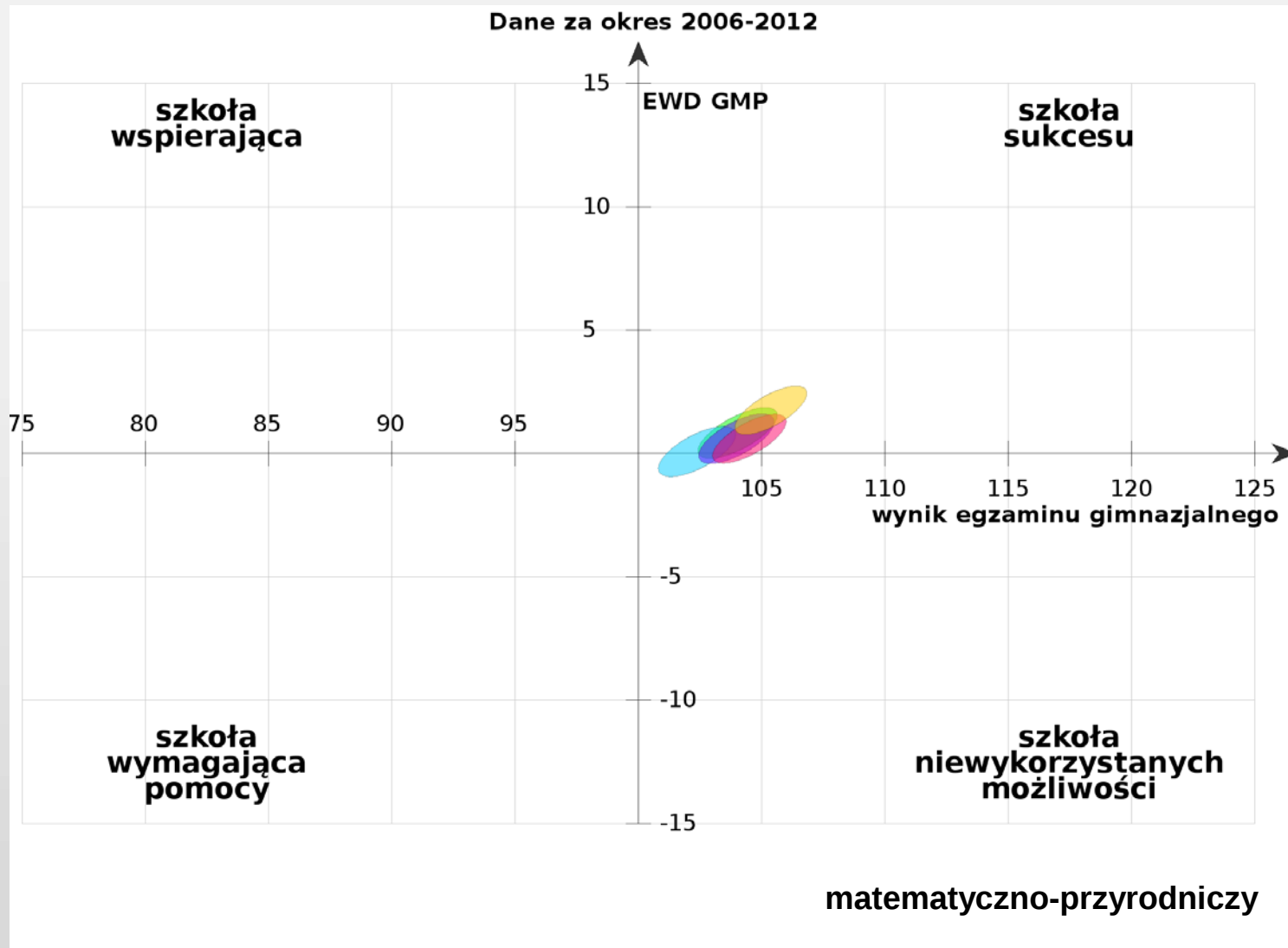
Porównanie zmian wskaźników EWD dla danego gimnazjum w ciągu kilku lat

- czy wyniki poprawiły się?
- czy są zadowalające?

Dane za okres 2006-2012

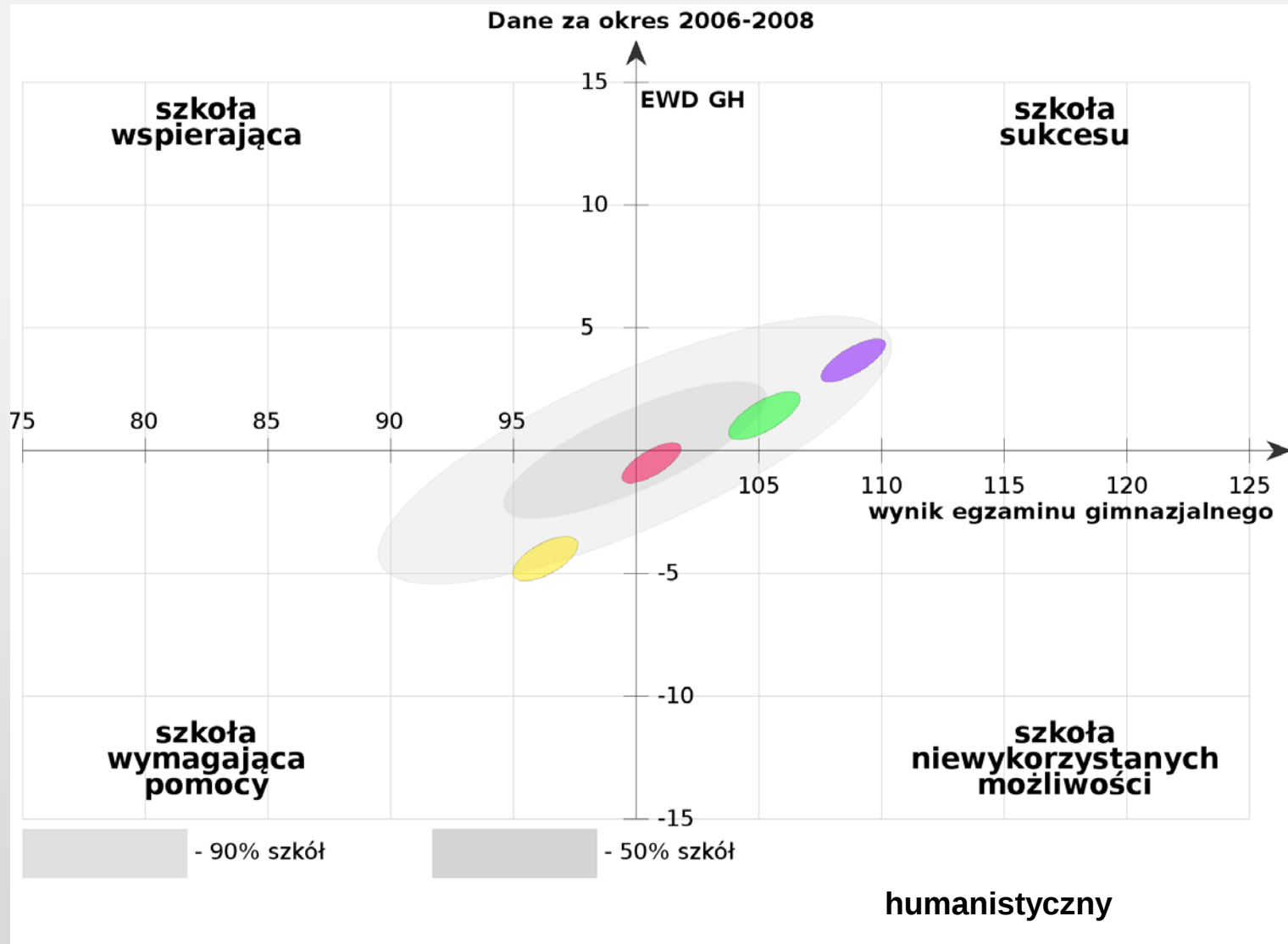
Porównanie zmian wskaźników EWD dla grupy gimnazjów w ciągu kilku lat

- czy wyniki poprawiły się?
- czy są zadowalające?
- które szkoły potrzebują pomocy?

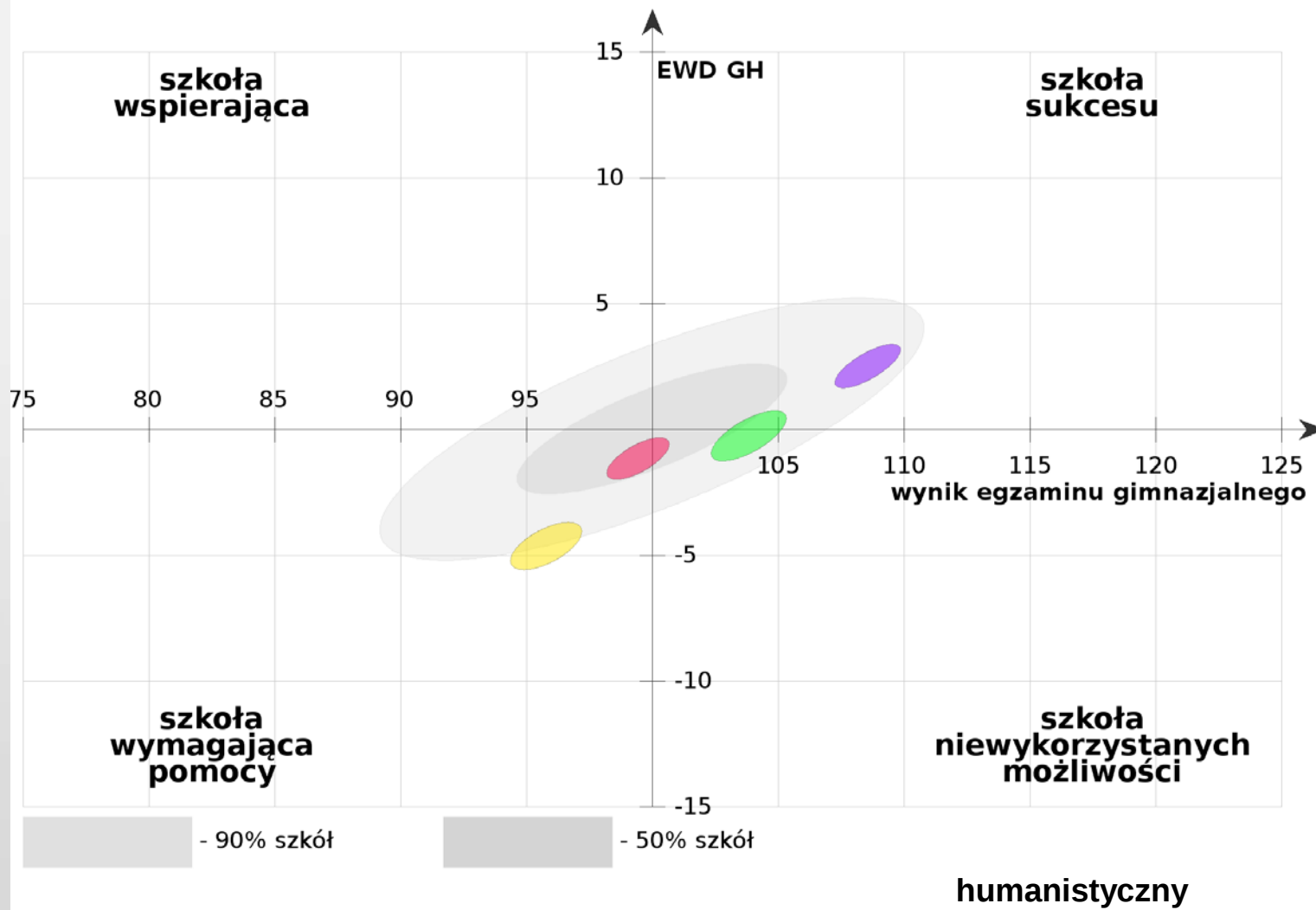

Egzamin część humanistyczna

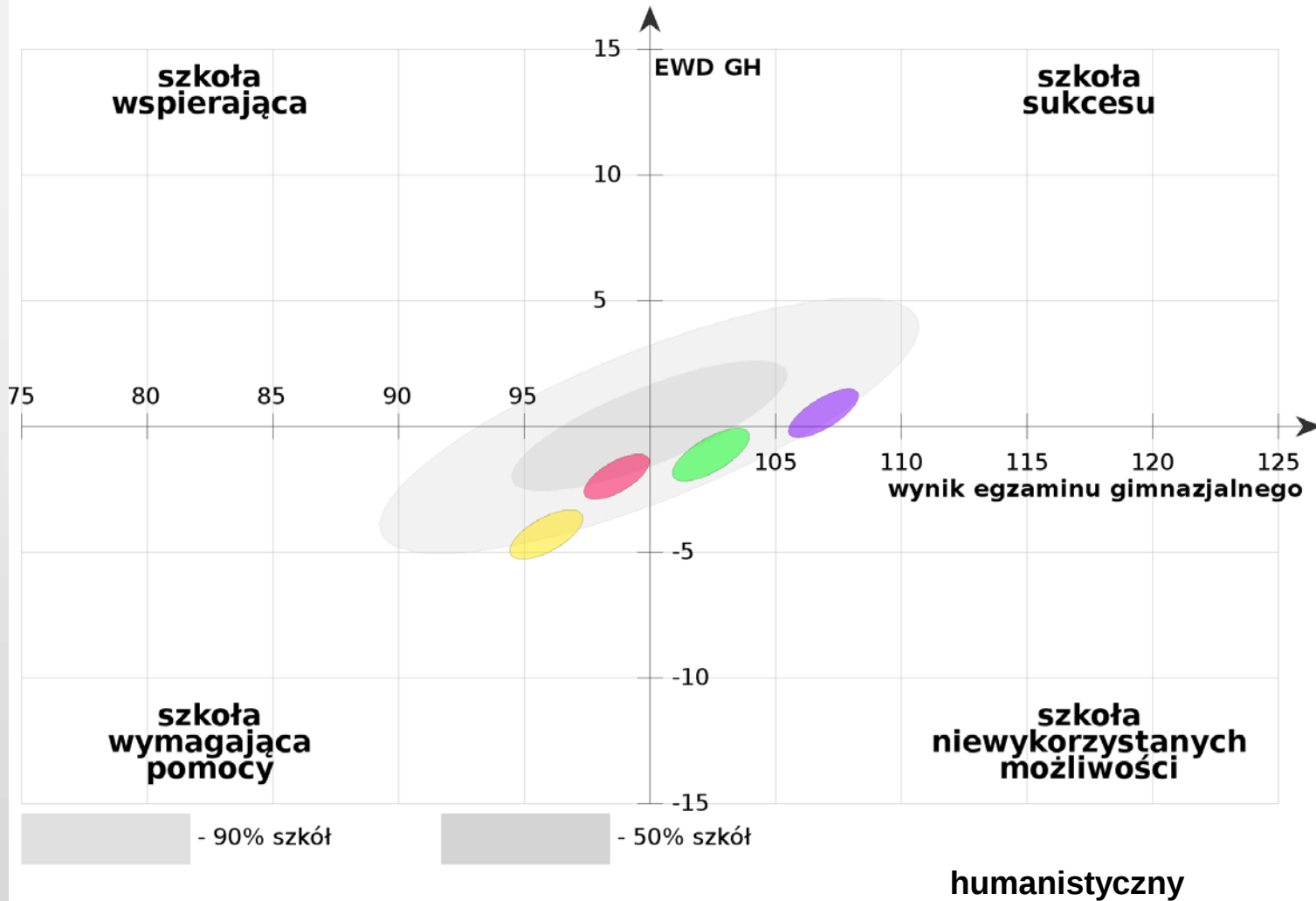

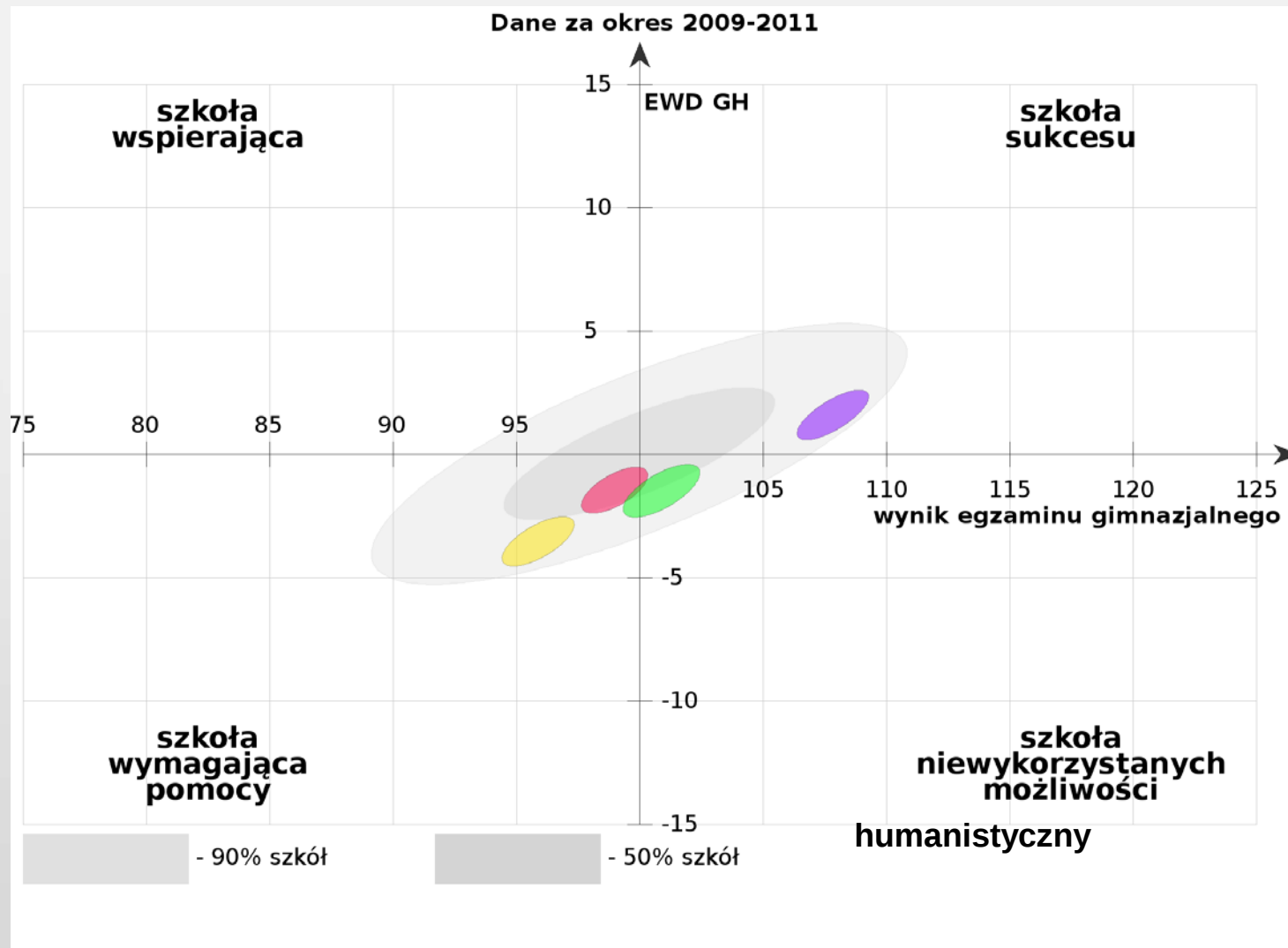

Dane za okres 2007-2009

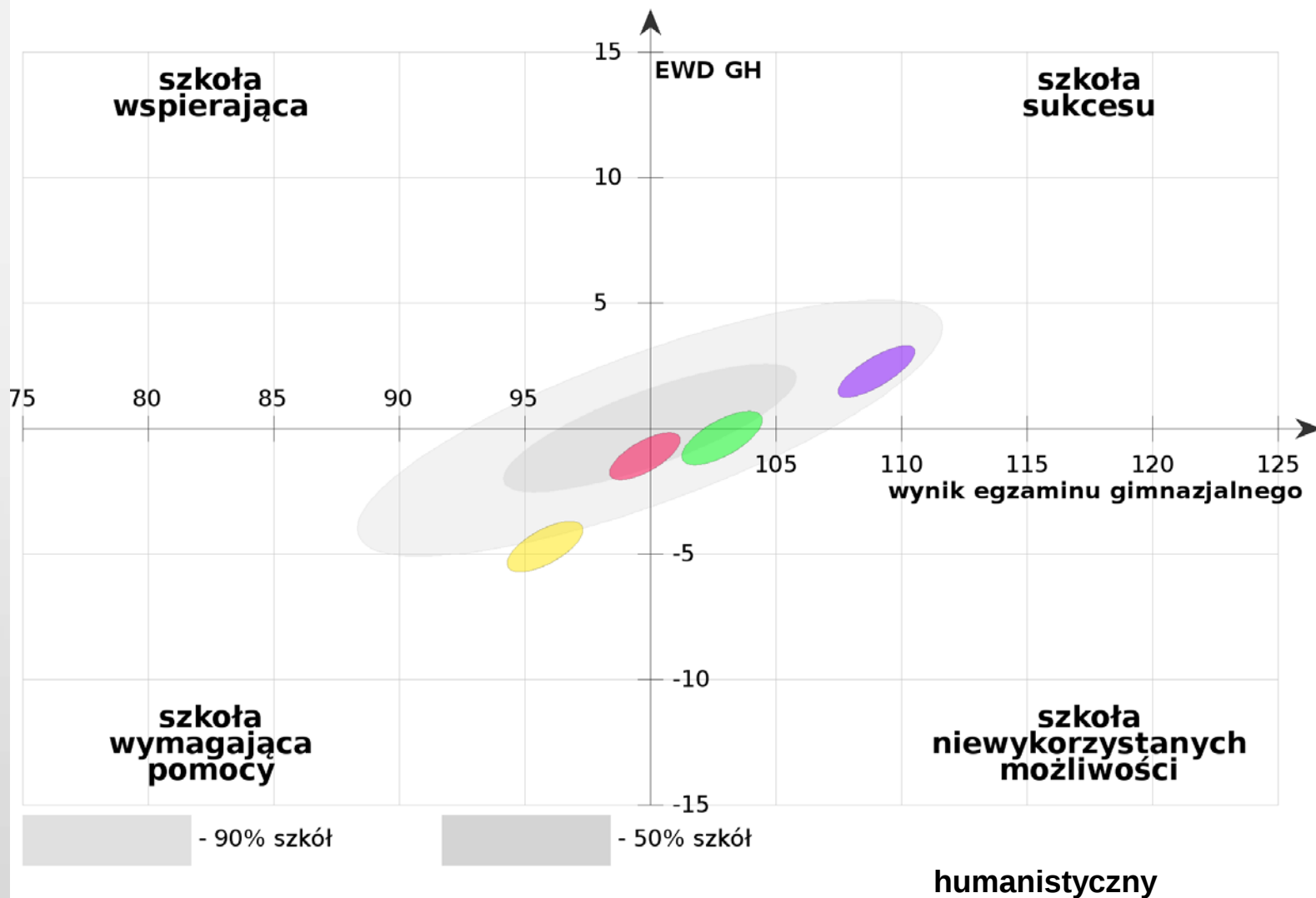

Dane za okres 2008-2010

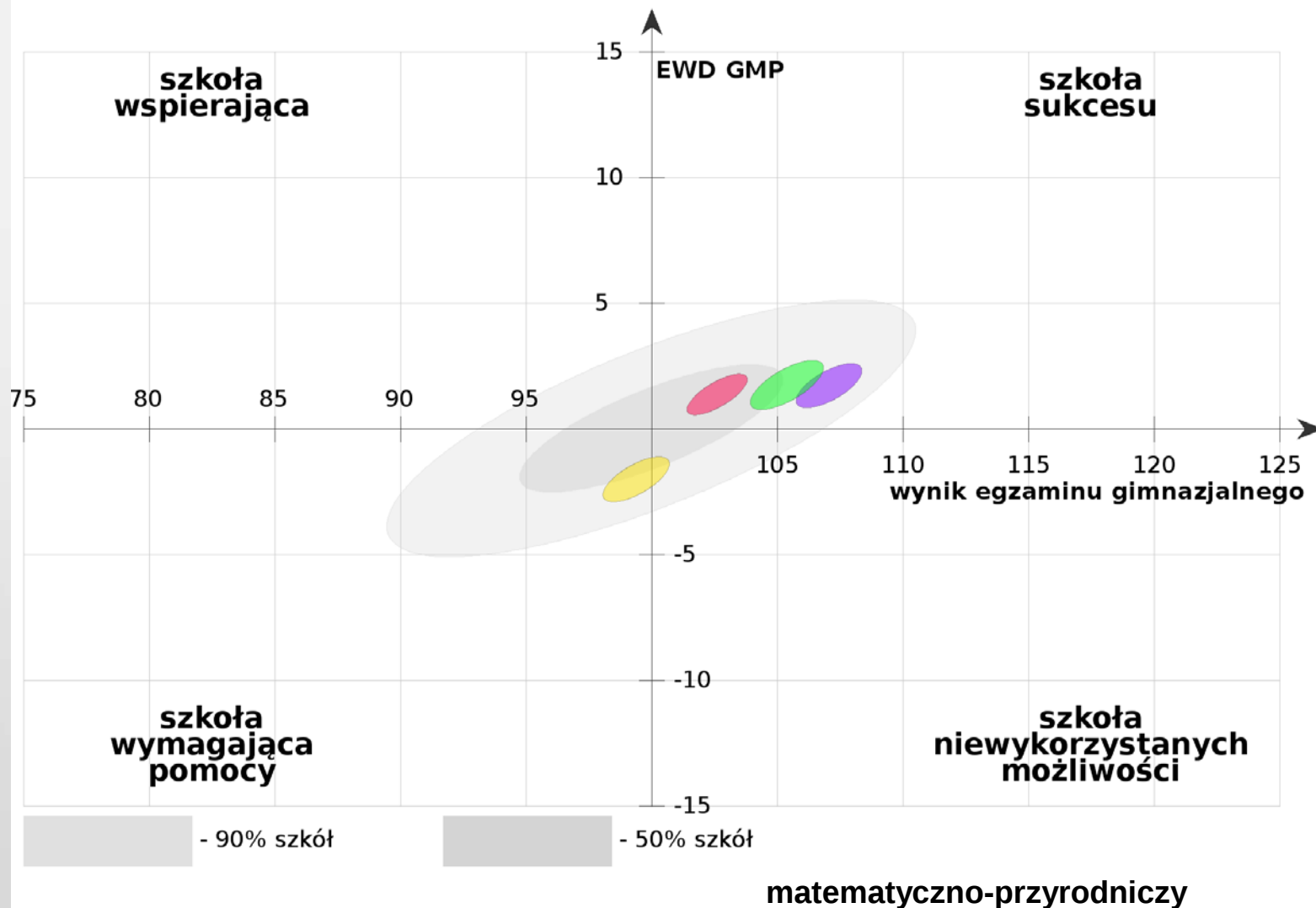
Dane za okres 2010-2012

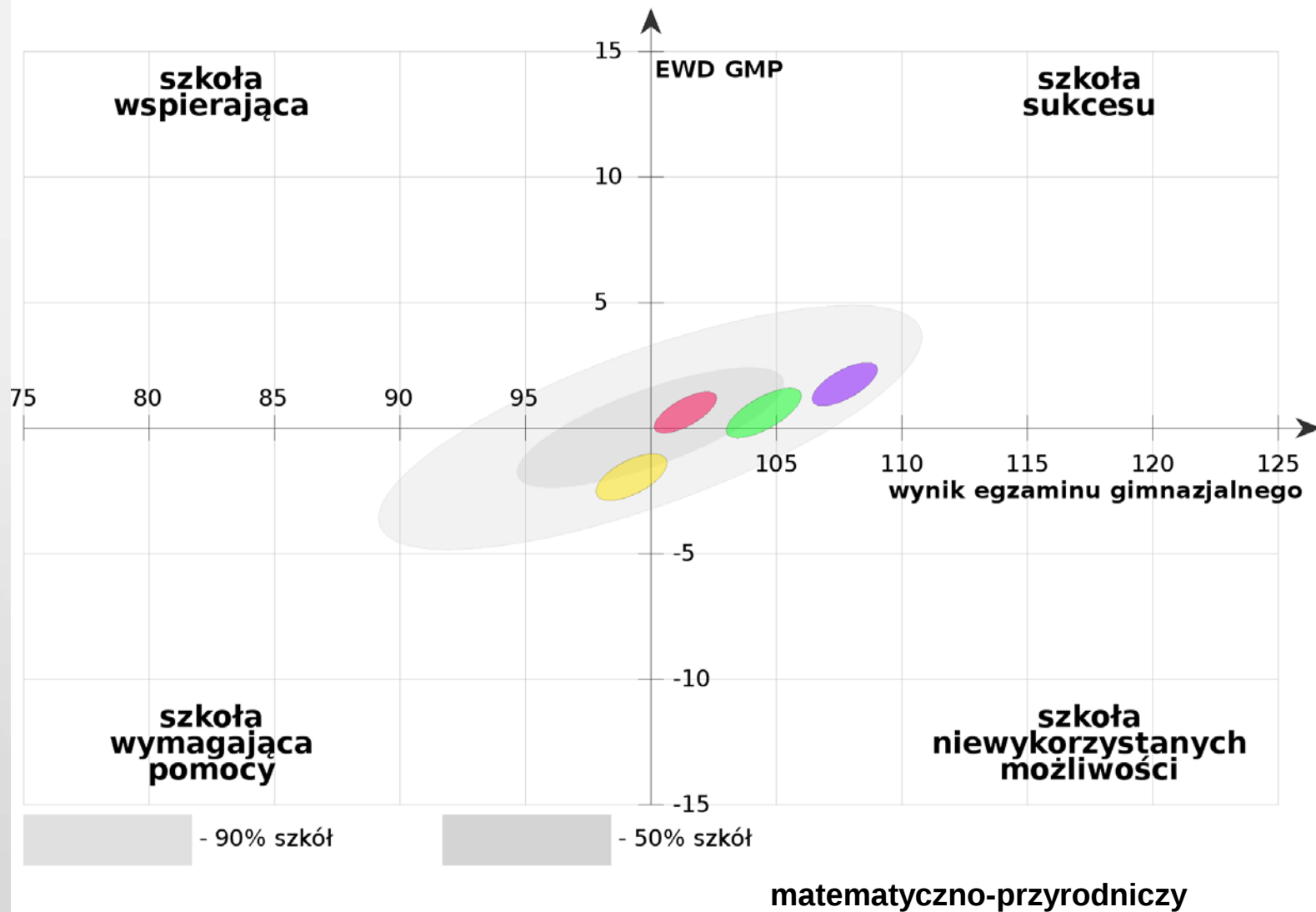
Egzamin część matematyczno-przyrodnicza

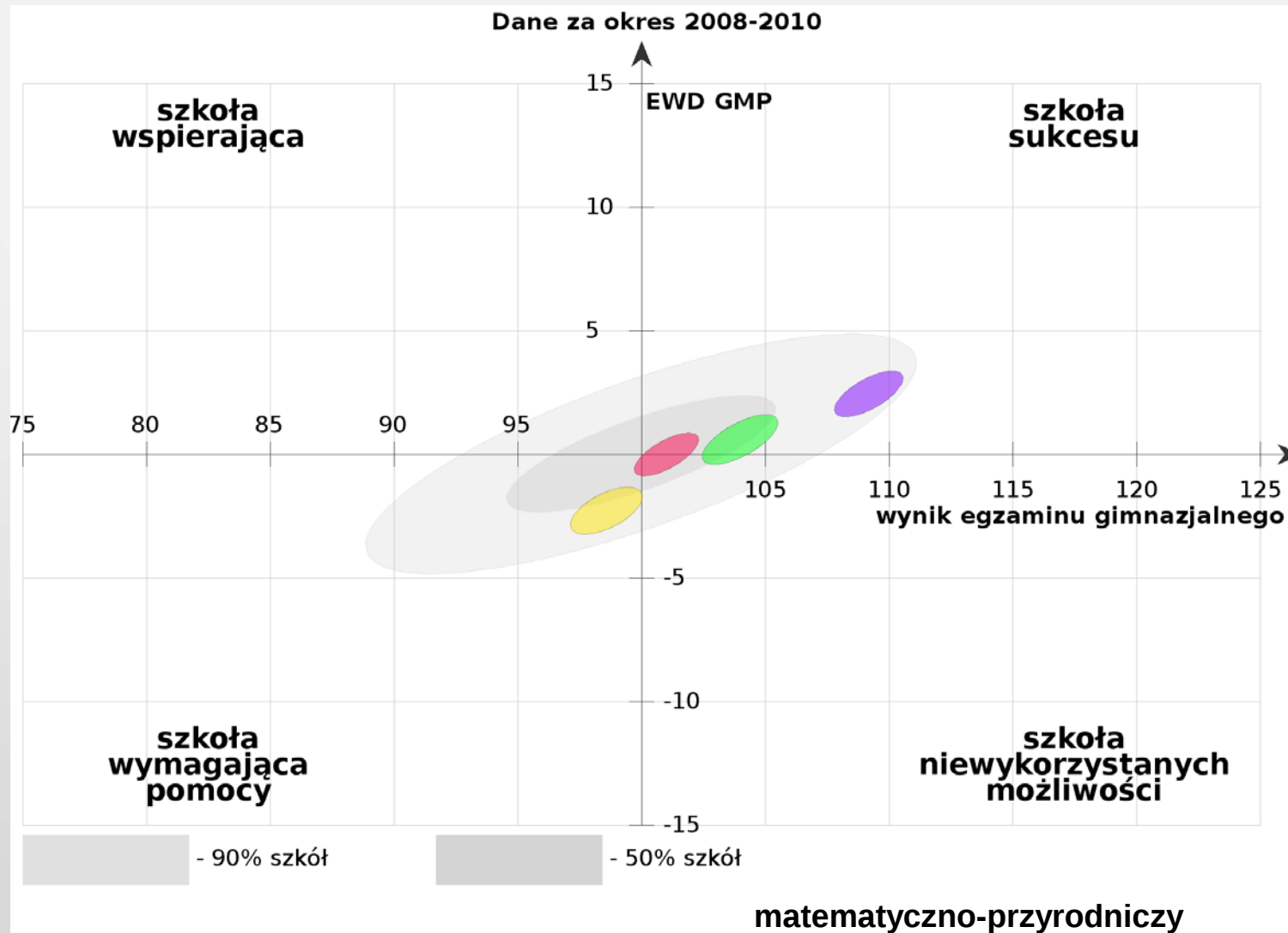

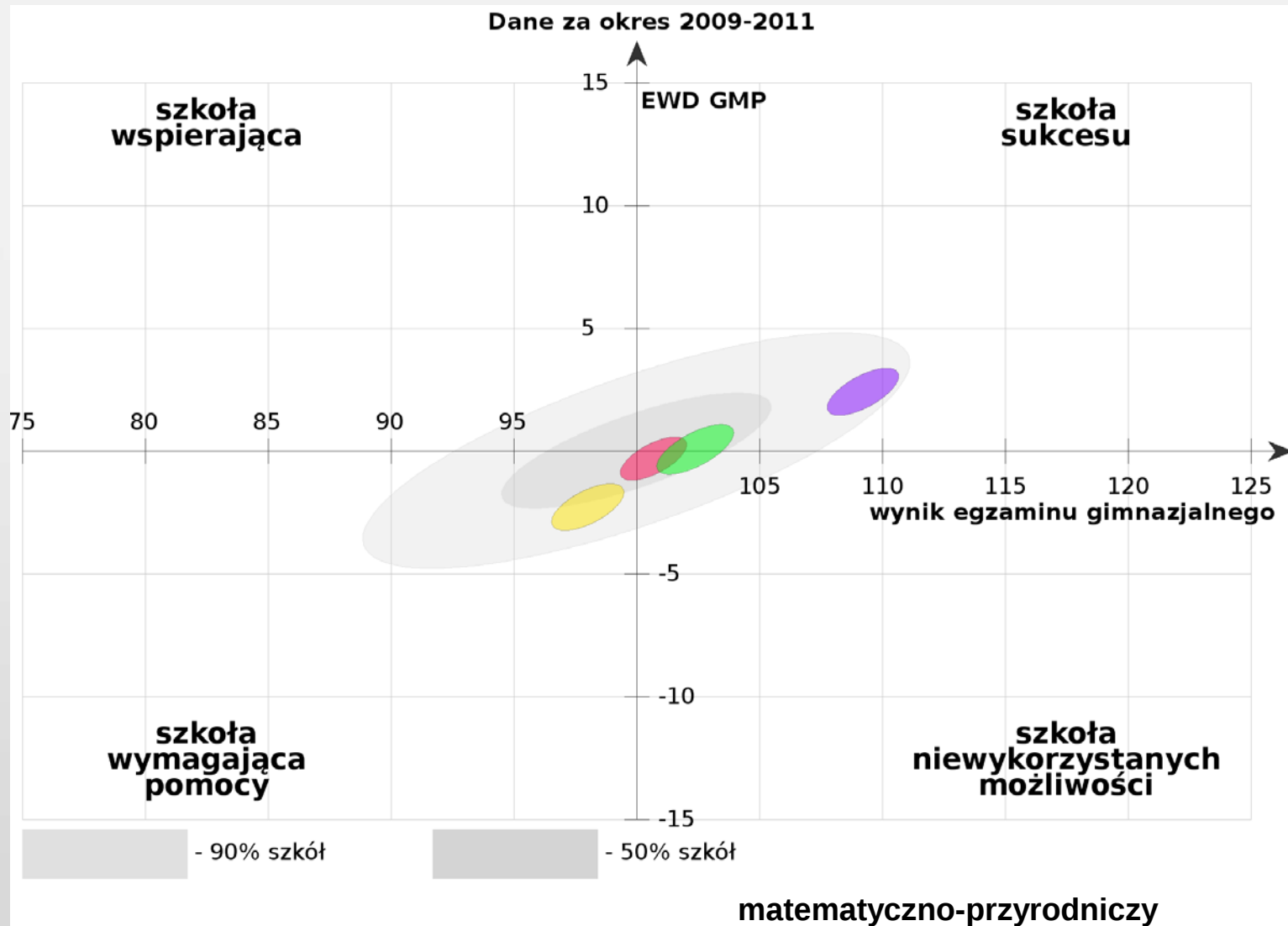
Dane za okres 2006-2008

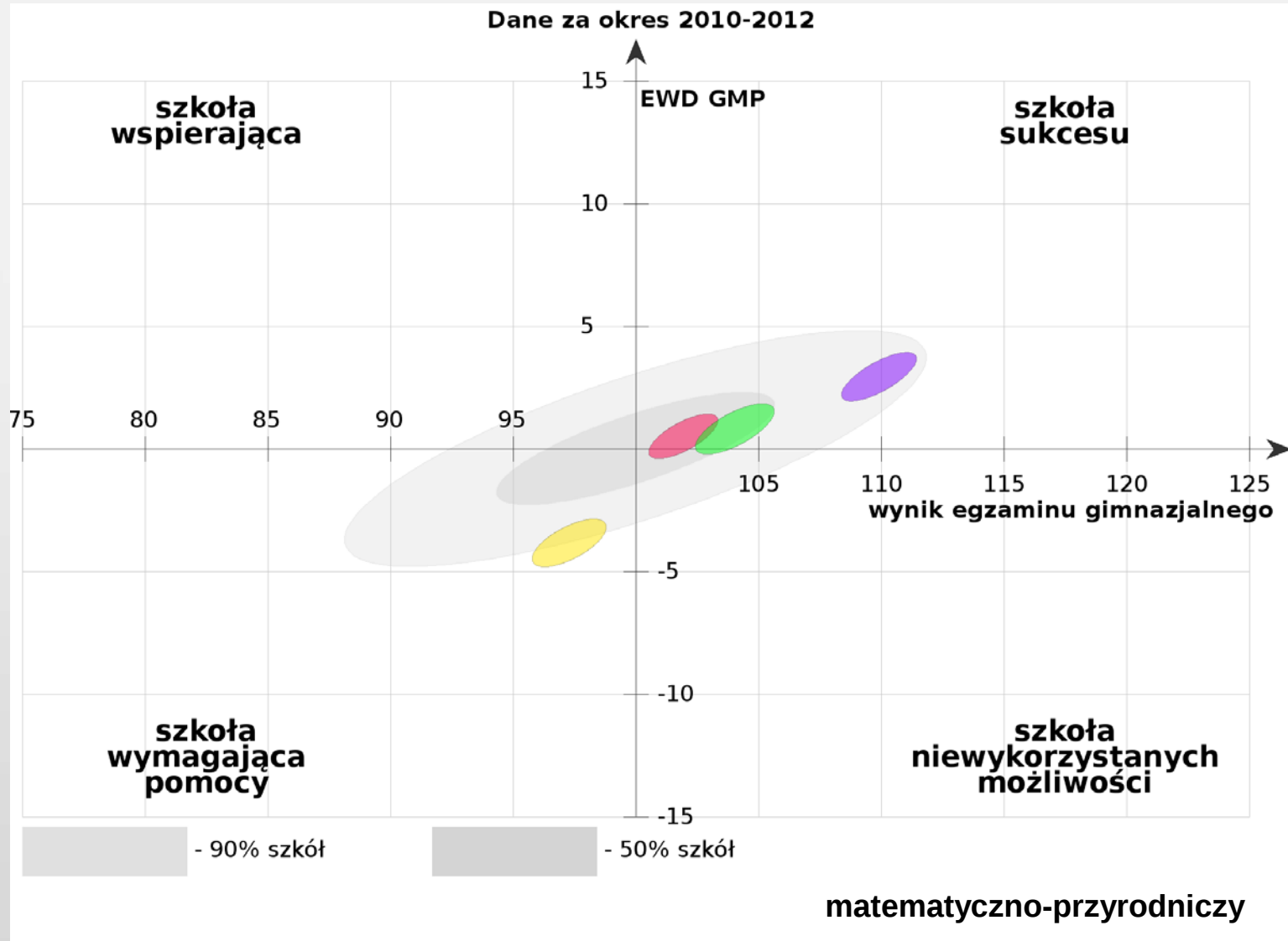

Dane za okres 2007-2009

Wskaźniki EWD a egzamin maturalny

- różne typy szkół kończą się maturą
- ogromna liczba różnych egzaminów maturalnych
- wybory zdawanych egzaminów przez uczniów

Wskaźniki EWD matury

- język polski – poziom podstawowy i rozszerzony
- matematyka – poziom podstawowy i rozszerzony
- przedmioty humanistyczne – wszystkie przedmioty na poziomie podstawowym i rozszerzonym (j.polski, historia, wos)
- przedmioty matematyczno-przyrodnicze – wszystkie przedmioty na poziomie podstawowym i rozszerzonym (biologia, chemia, fizyka, geografia, informatyka, matematyka)

Elementy uwzględniane przy tworzeniu EWD maturalnego

usunięcie danych uczniów:

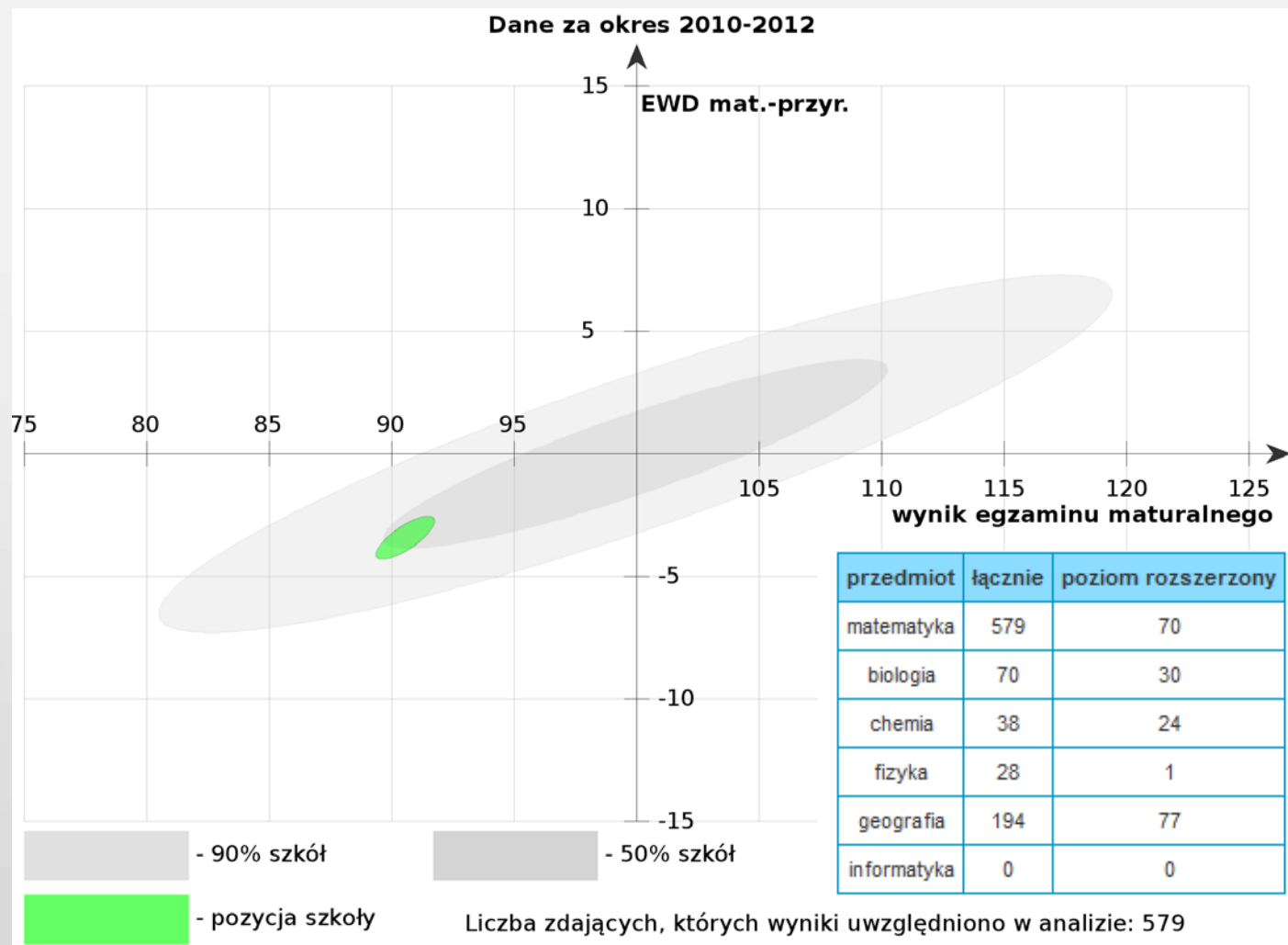
- szkół specjalnych
- szkół dla dorosłych
- uczniów liceów profilowanych
- starszych niż 22 (LO) lub 23 (T) lata w momencie pisania matury

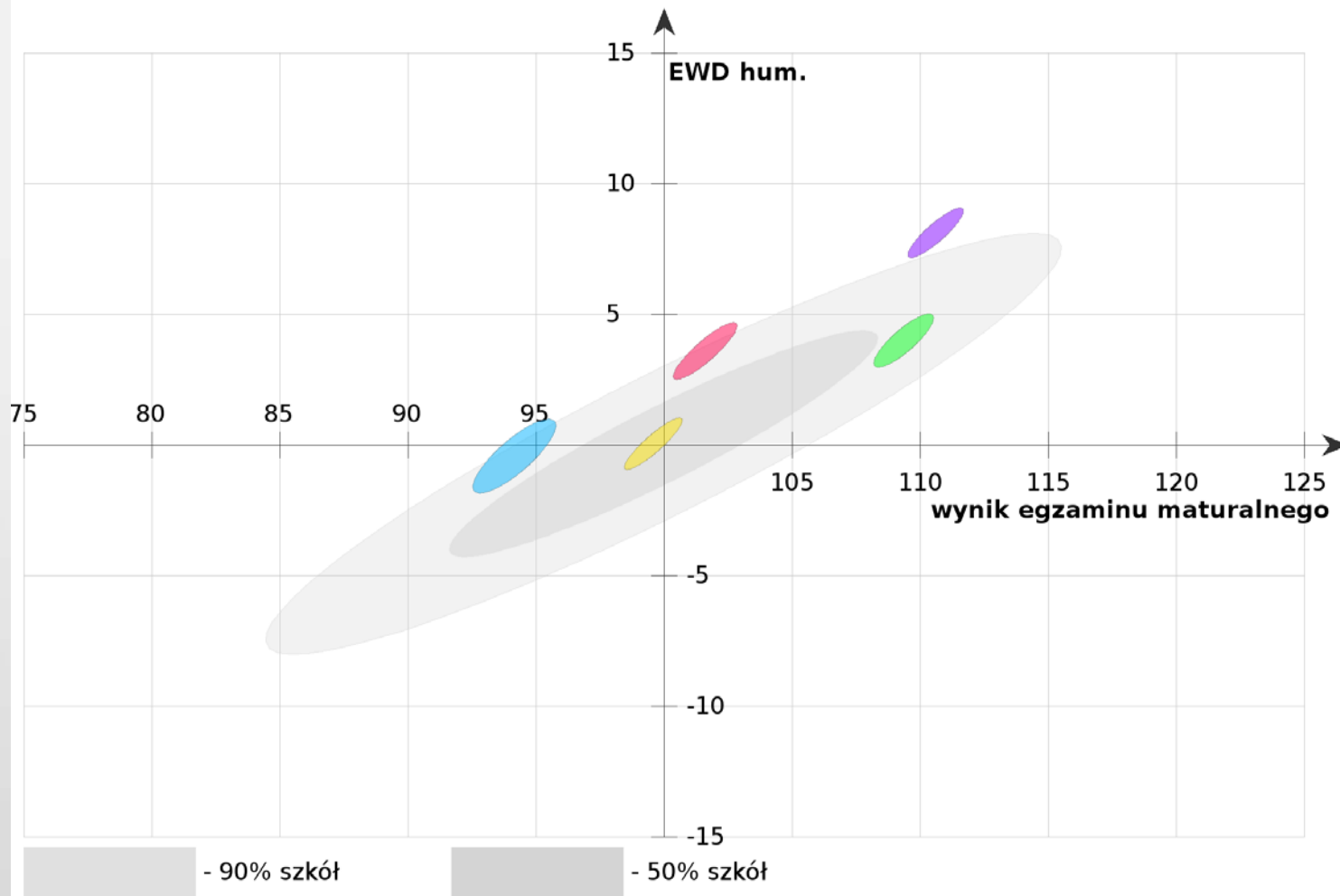
Uwagi interpretacyjne

- wskaźnik humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy – istotna jest wiedza o liczbie uczniów, którzy pisali maturę
- wskaźniki opisują szkołę w zakresie nauczania przedmiotów, które zdają uczniowie
- największy wpływ na wartość wskaźnika mają przedmioty, które zdaje najwięcej uczniów

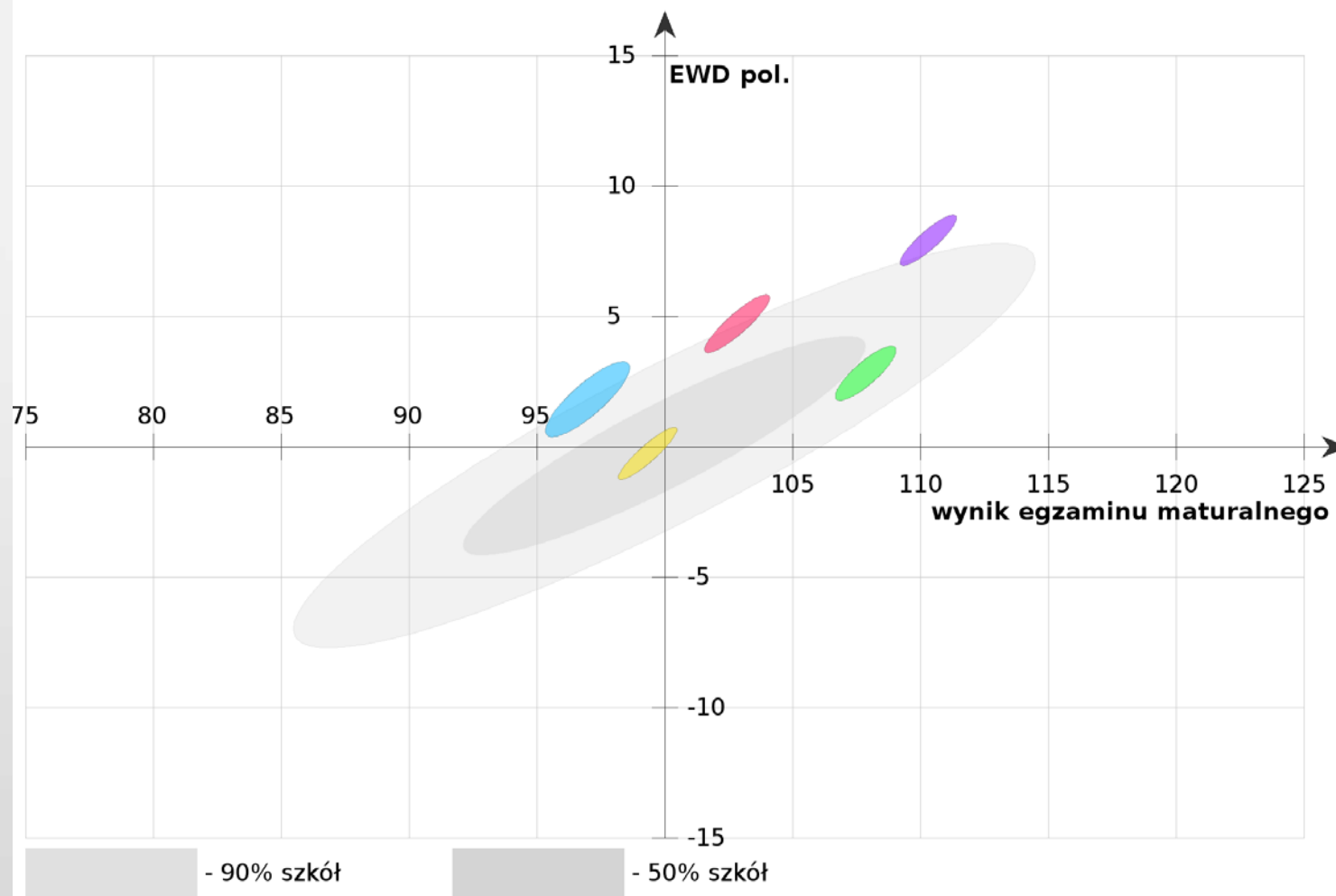

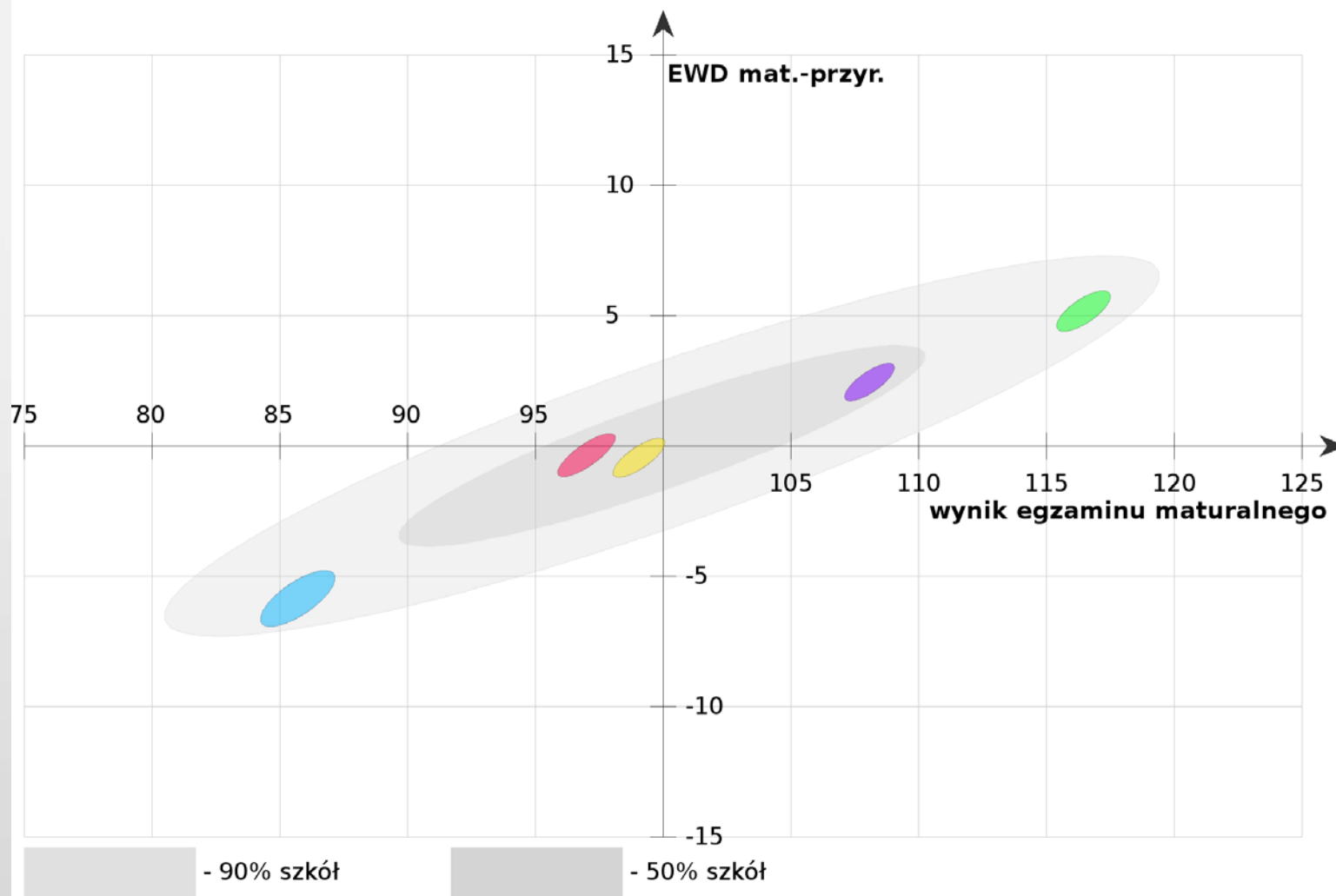
Dane za okres 2010-2012

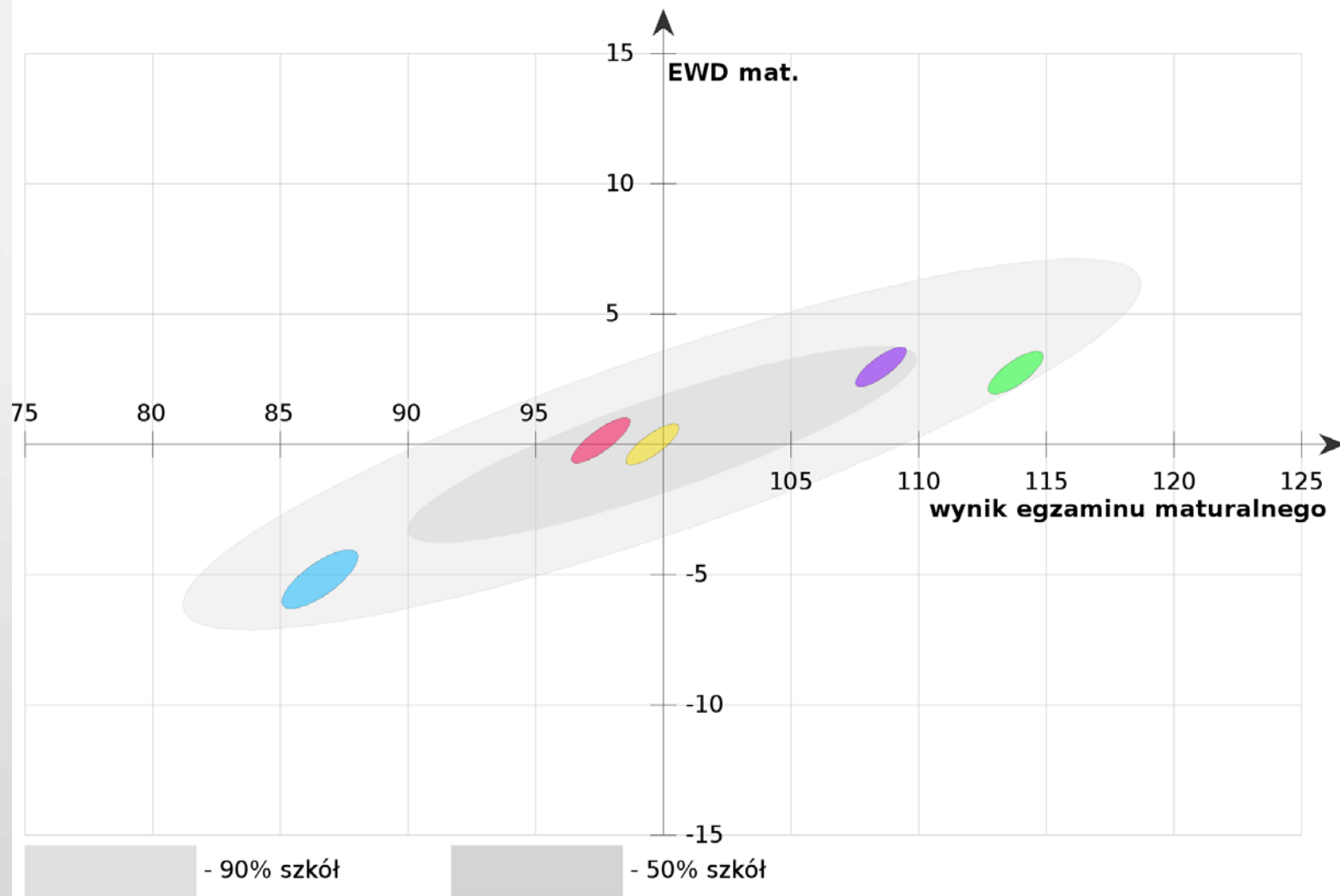
Dane za okres 2010-2012

Dane za okres 2010-2012

Dane za okres 2010-2012

Pytania:

- którym szkołom i jak pomóc?
- które przedmioty (obszary) są silną/słabą stroną?
- dlaczego występuje takie zróżnicowanie międzyszkolne?

Zróżnicowanie – czego jest oznaką?

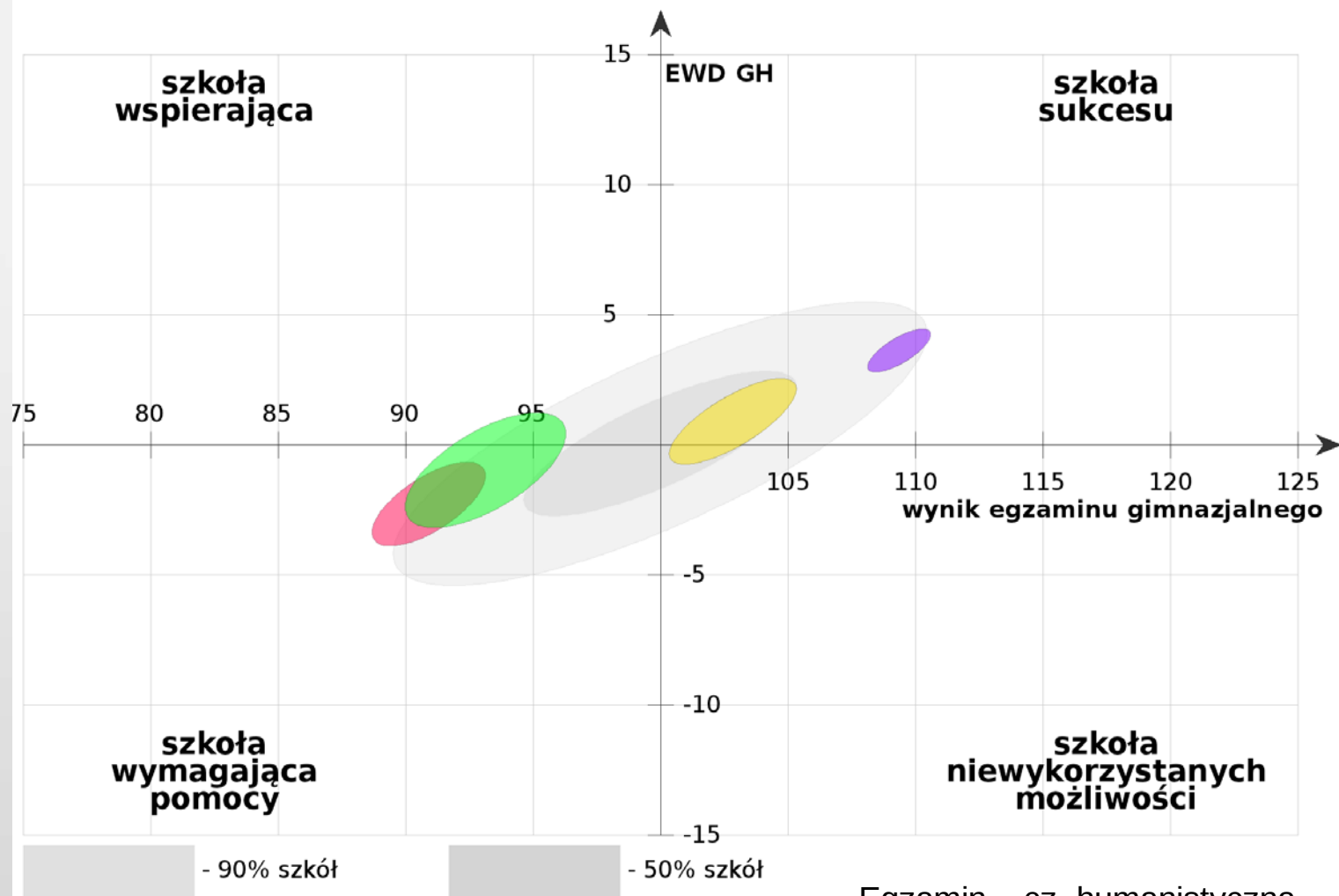

Przykład dużego miasta

wyniki EWD kilku losowo wybranych gimnazjów na przestrzeni lat

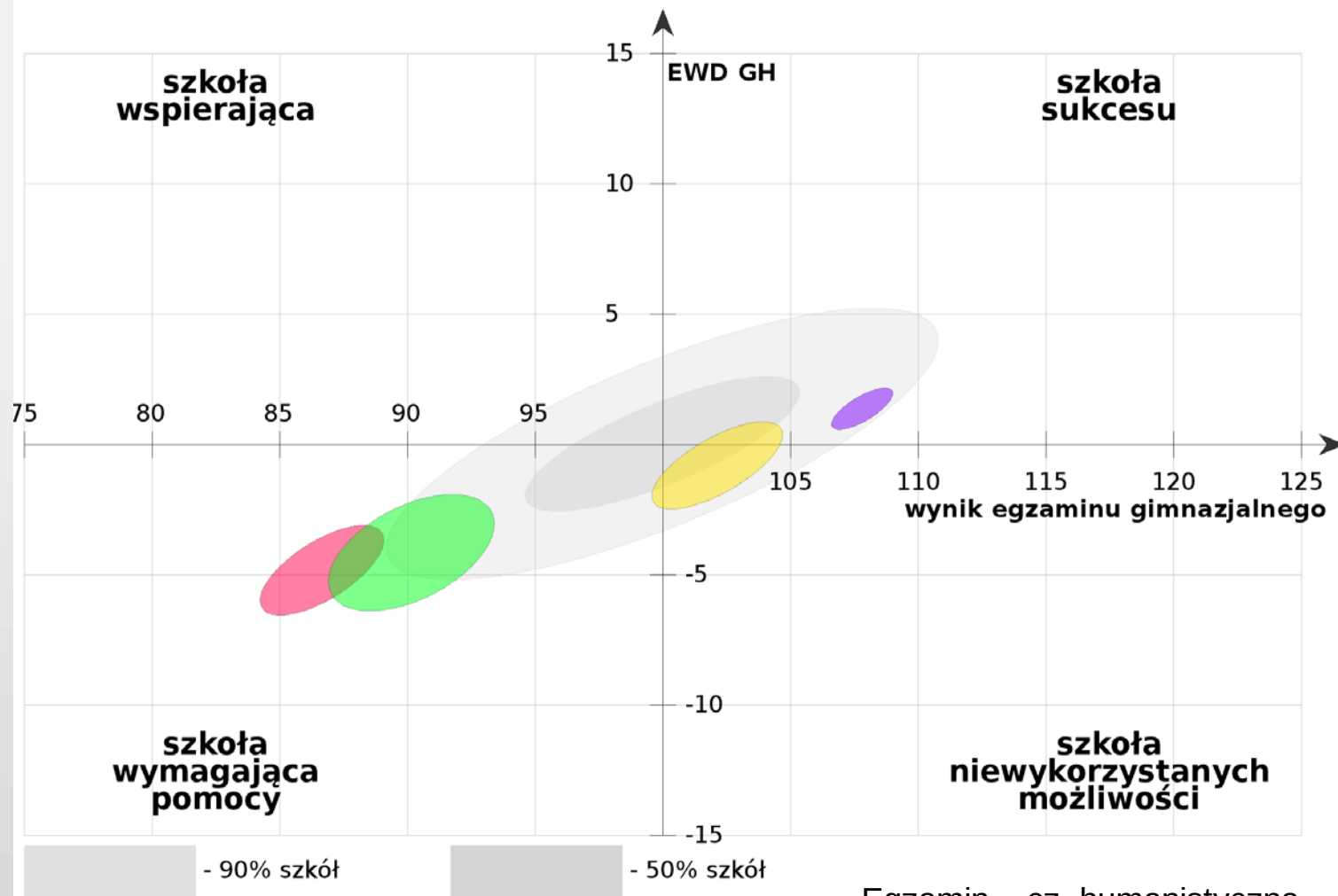
Dane za okres 2006-2008

Egzamin – cz. humanistyczna

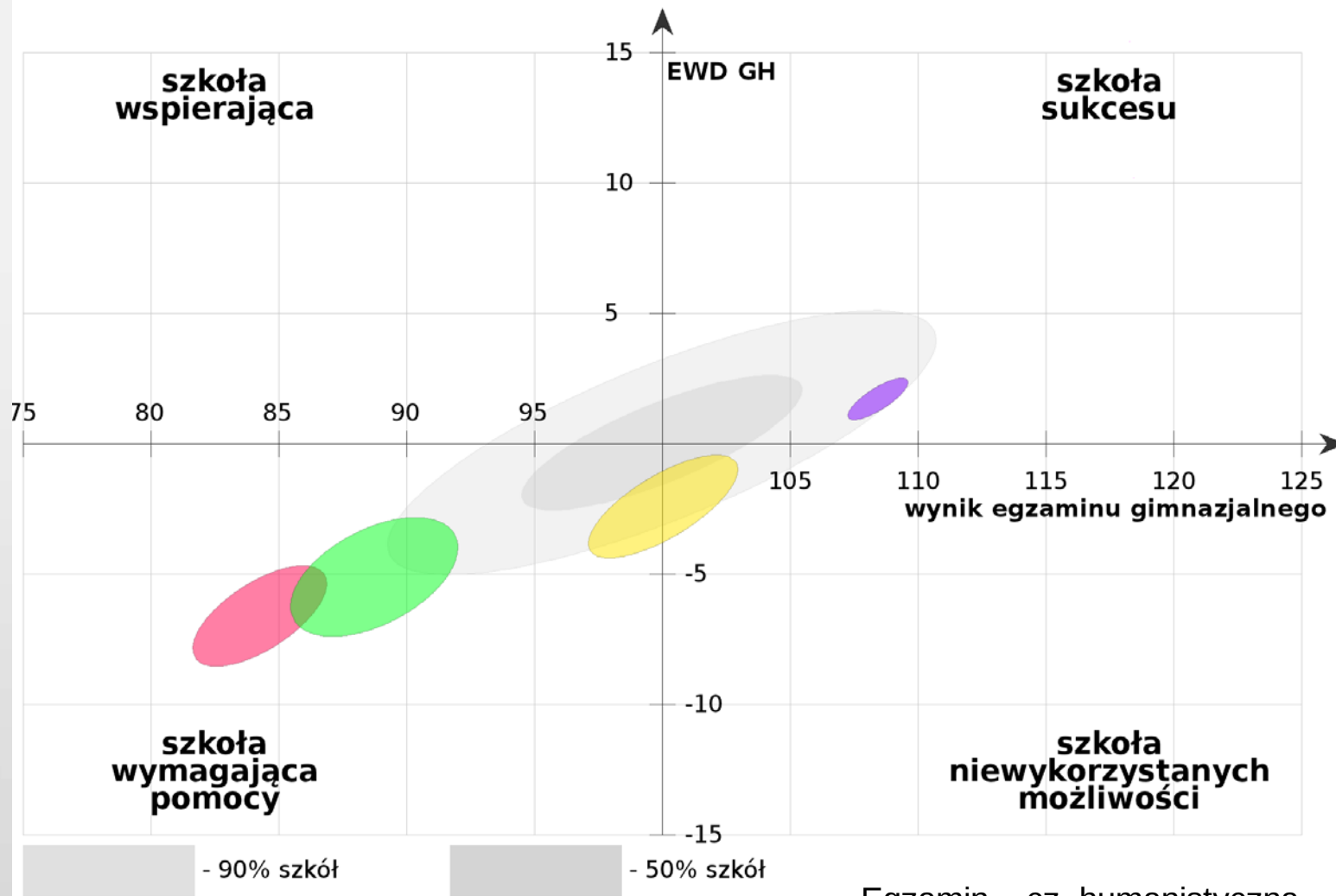
Dane za okres 2007-2009

Egzamin – cz. humanistyczna

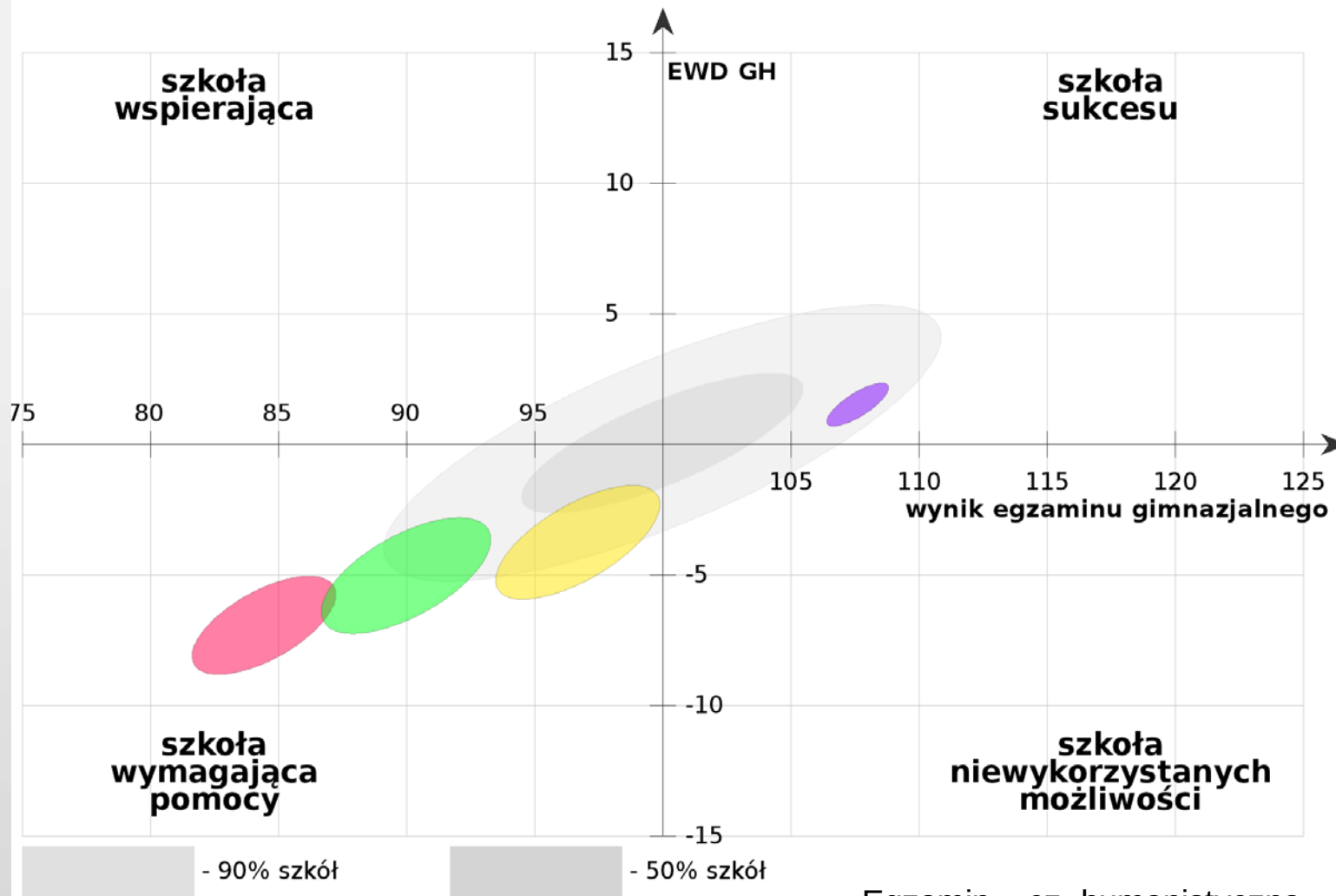
Dane za okres 2008-2010

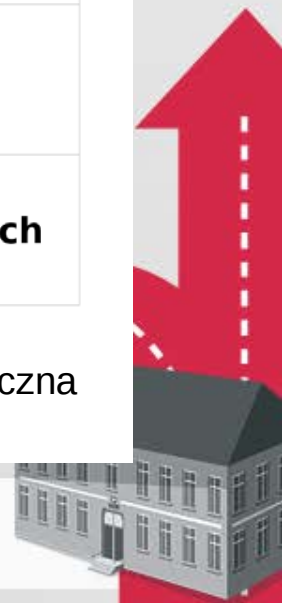
Egzamin – cz. humanistyczna

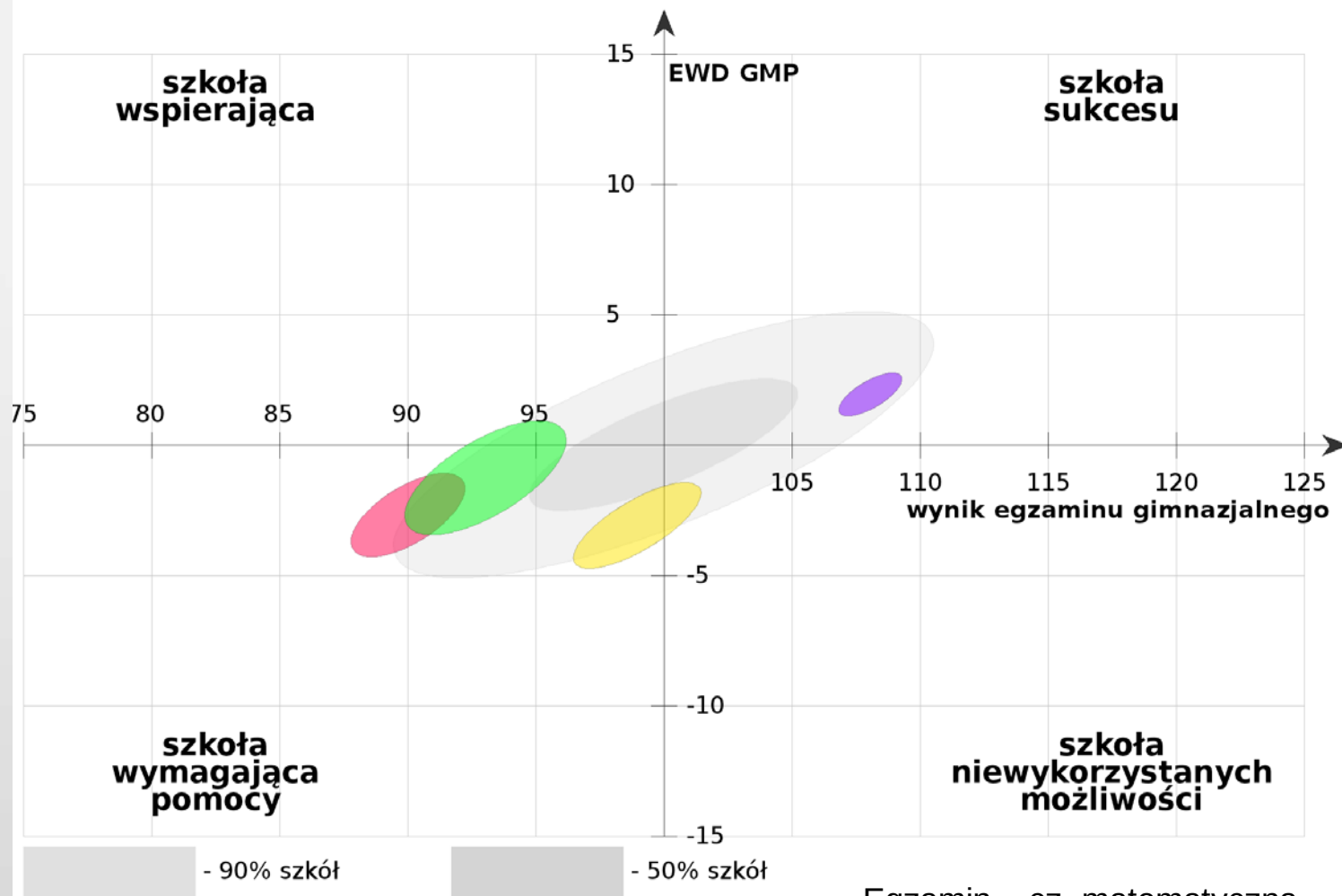
Dane za okres 2009-2011

Egzamin – cz. humanistyczna

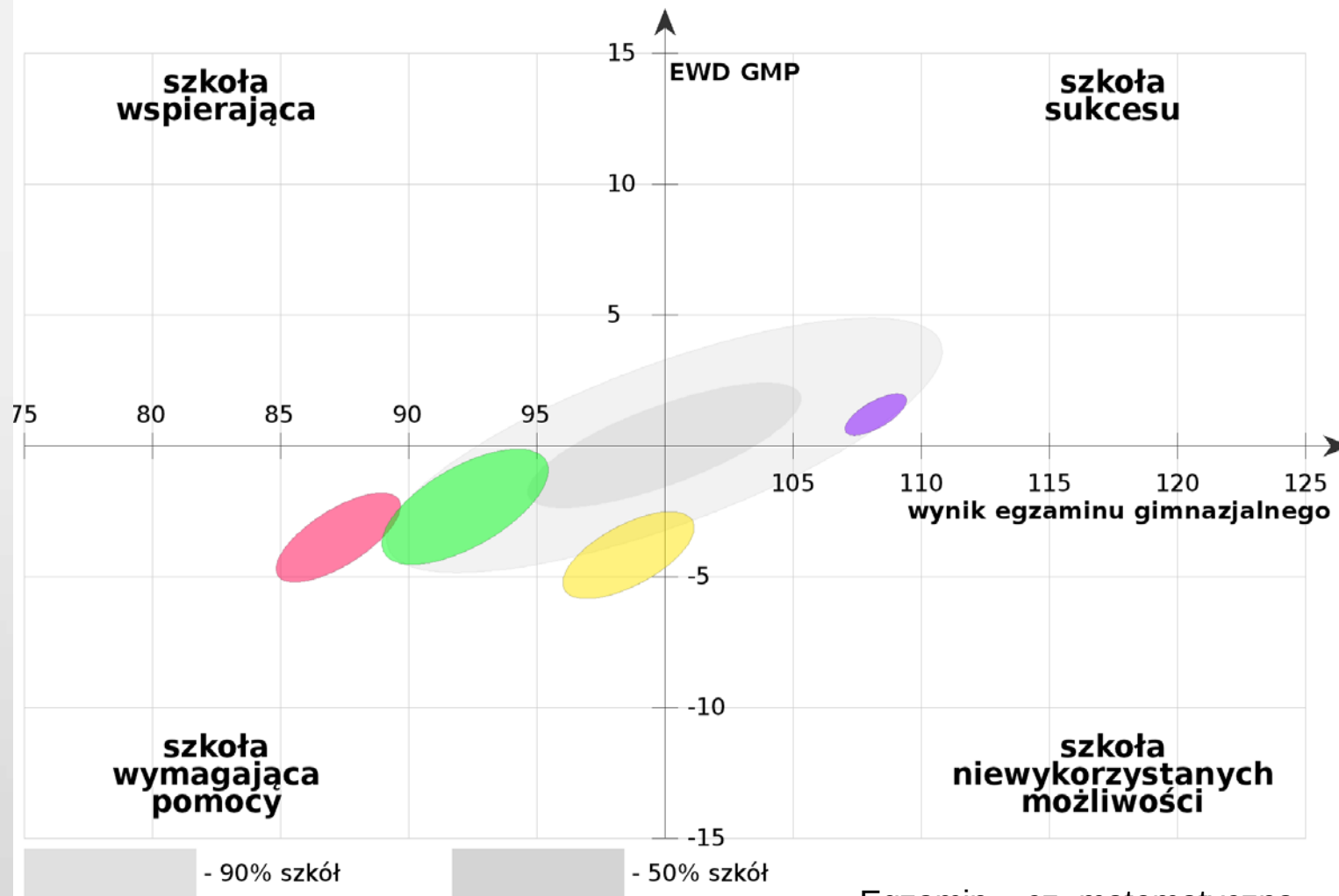
Dane za okres 2006-2008

Egzamin – cz. matematyczna

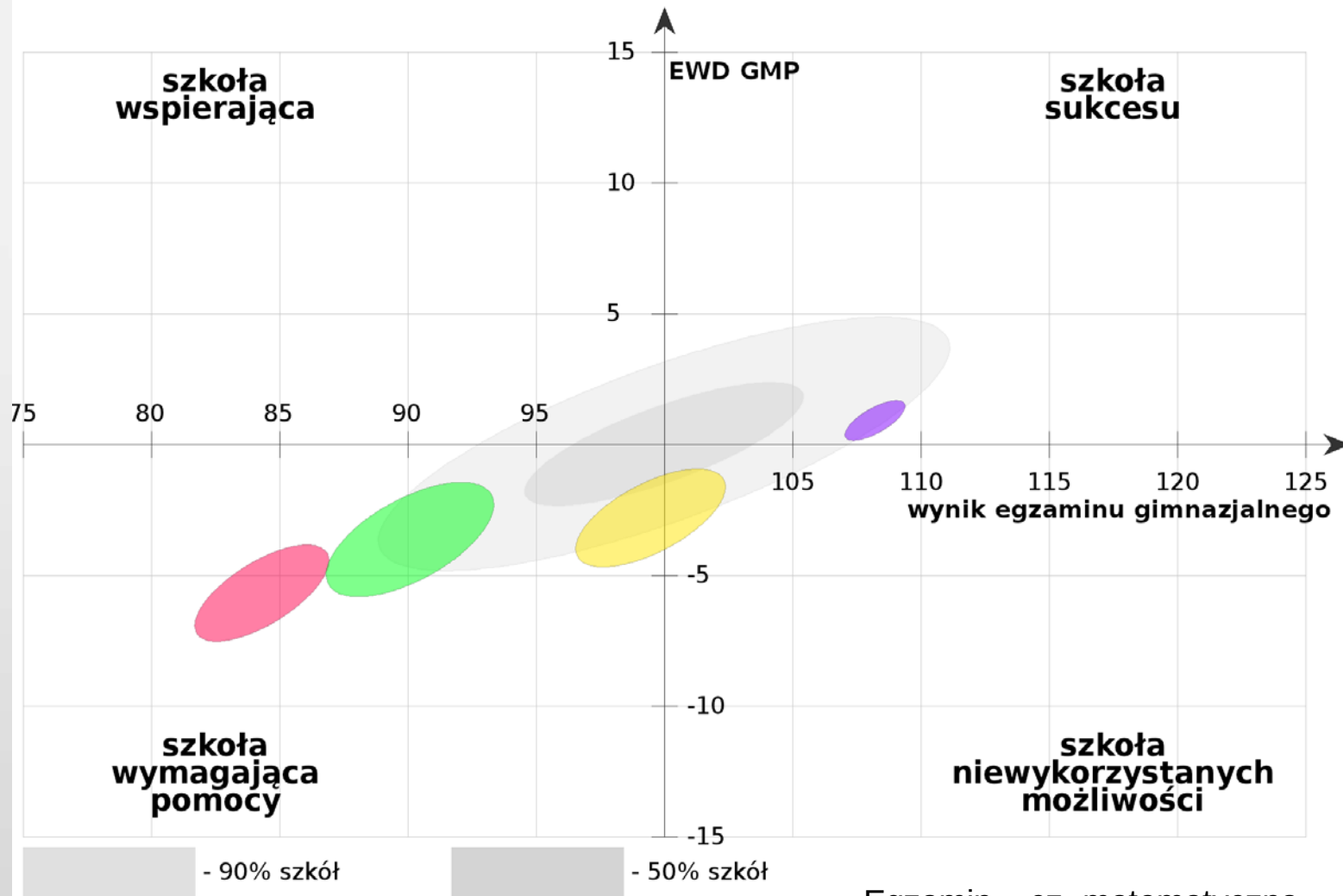
Dane za okres 2007-2009

Egzamin – cz. matematyczna

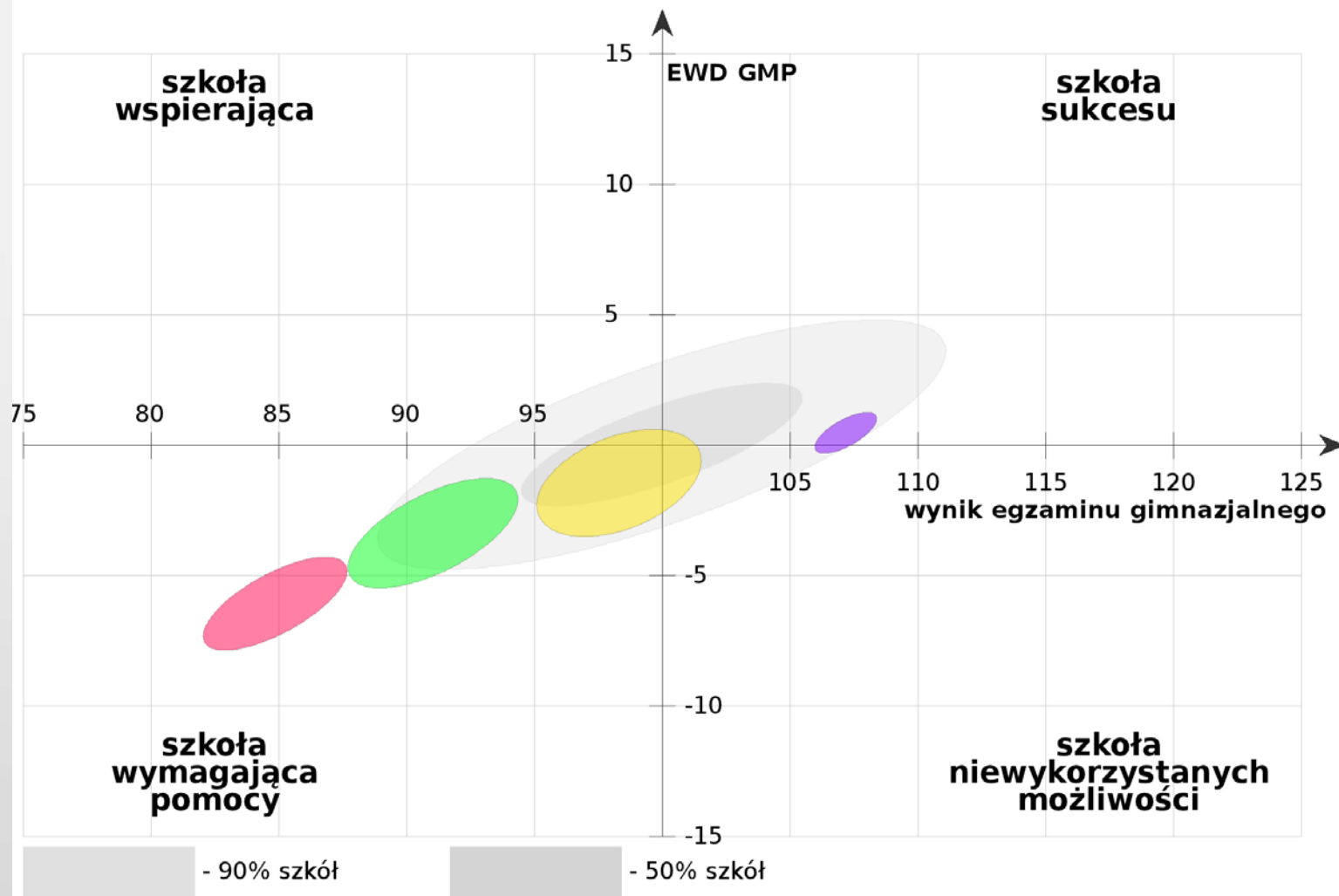
Dane za okres 2008-2010

Egzamin – cz. matematyczna

Dane za okres 2009-2011

Wystąpiło zróżnicowanie wyników międzyszkolnych.
Szkoły o słabych wynikach stale je pogarszały.
Szkoły o dobrych wynikach nie poprawiały się.

Jak do tego doszło?

Od dyrektorów oczekiwano jak największych naborów.
Akceptowano przyjmowanie uczniów z innych rejonów miasta (rywalizacja, podbieranie uczniów).
Nie analizowano wyników nauczania – w szczególności EWD.
Nie analizowano sieci szkolnej (silnemu zmniejszaniu się liczby uczniów nie towarzyszyła zmiana w sieci szkół).
Akceptowano tworzenie w pobliżu szkół miejskich, bezobwodowych szkół publicznych (szkół podstawowych i gimnazjów) prowadzonych przez inne podmioty.

Co naprawdę się stało?

zróżnicowanie wyników

międzyszkolne
wewnątrzszkolne

Co ma być naszym wzorem: USA, Szwecja, Finlandia?

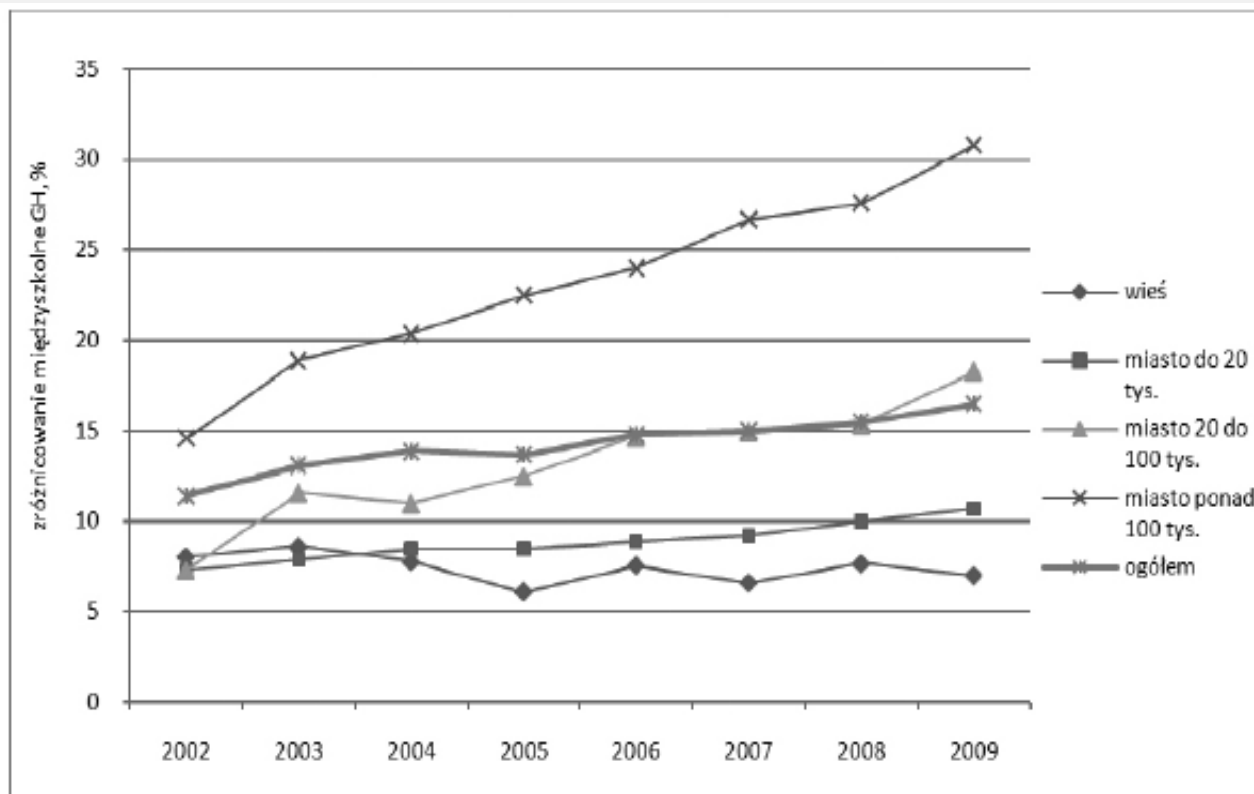
Kilka pytań o przyszłość

Czy zagraża nam analfabetyzm funkcjonalny? (na ile uczniowie kończą szkoły bez podstawowych kompetencji?)

Czy w dalszym ciągu w Polsce zależy nam na wyrównywaniu szans edukacyjnych?

Czy system szkolny zmniejsza, czy zwiększa zróżnicowanie między szkołami?

Wykres 1. Międzyszkolne zróżnicowanie wyników GH w latach 2002-2009 w zależności od lokalizacji gimnazjum

Źródło: <http://ewd.edu.pl/downloads/kielce/dolata.pdf>

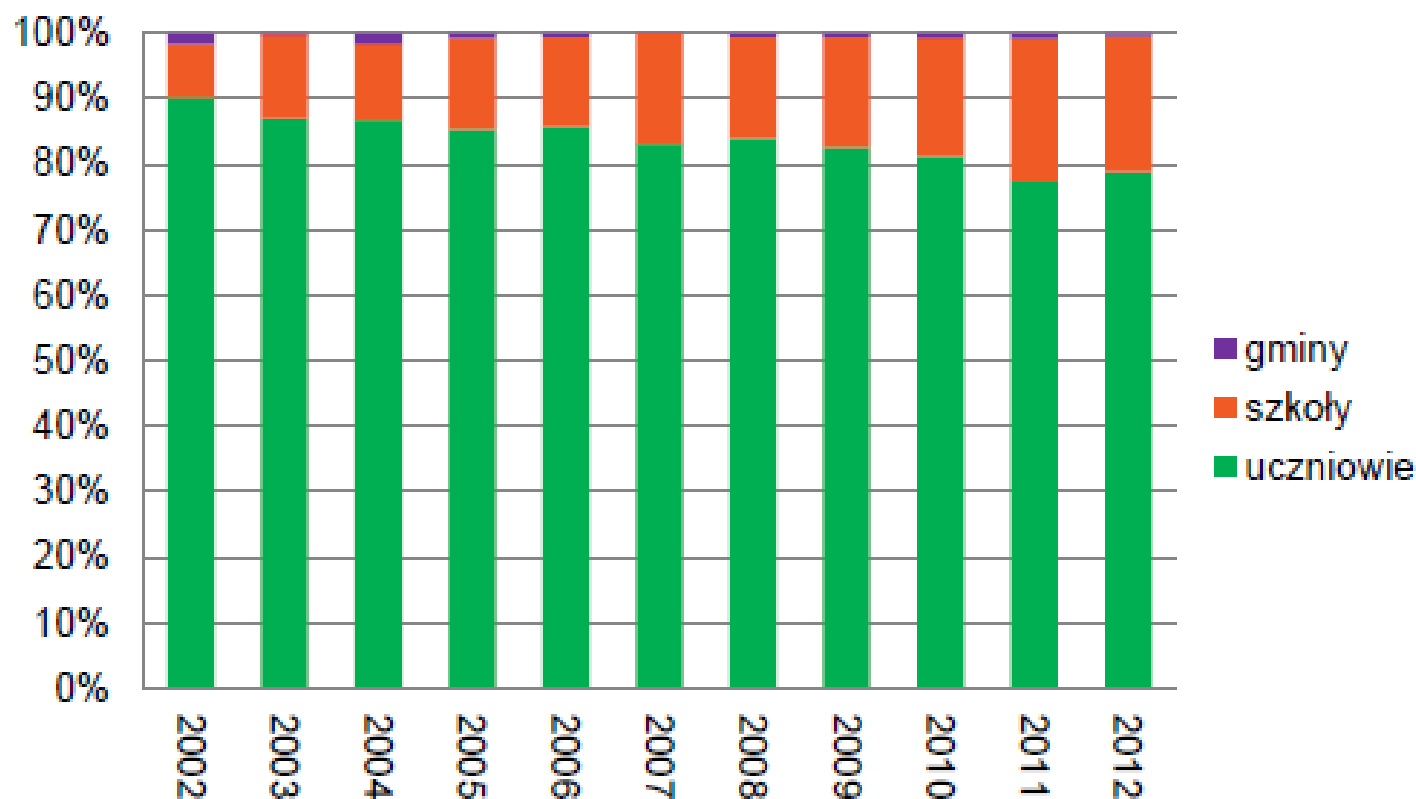
Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego (GH) w segmencie szkół zlokalizowanych **na wsi**

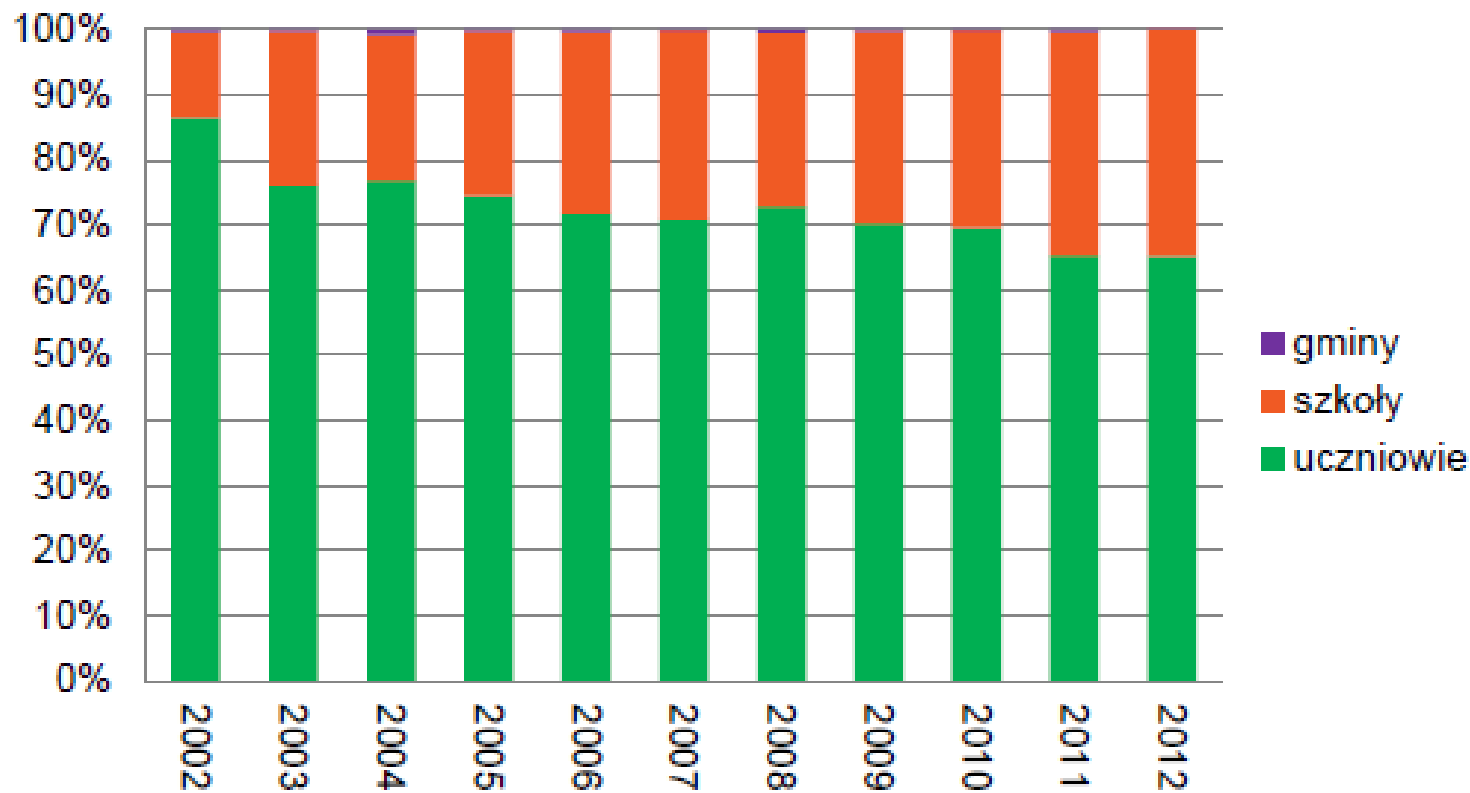
Źródło: http://kongres.ibe.edu.pl/images/prezentacje/15czerwca2013/samorzady/Roman_Dolata.pdf

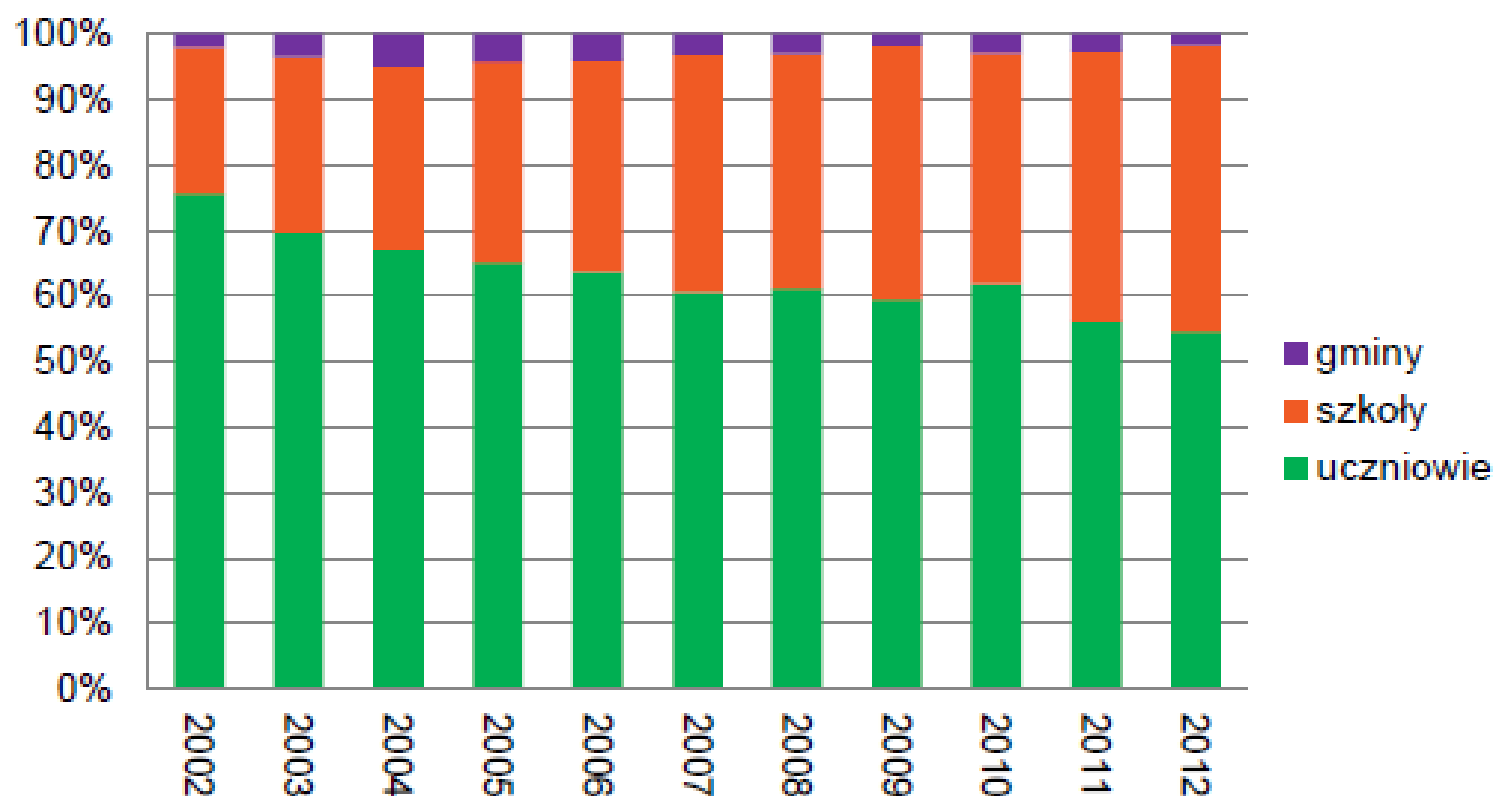
Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego (GH) w segmencie szkół zlokalizowanych w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców)

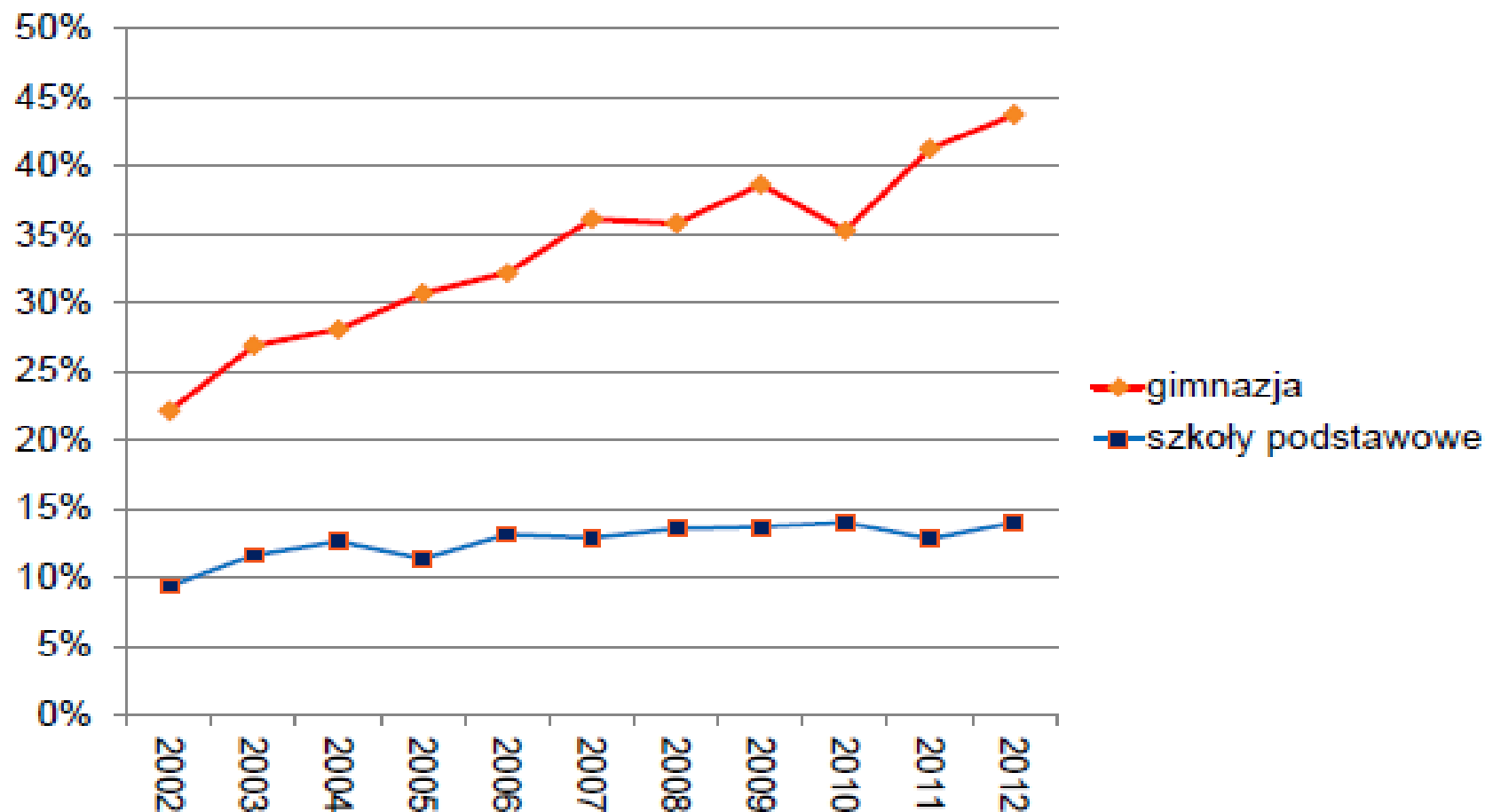
Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego (GH) w segmencie szkół zlokalizowanych w średnich miastach (od 20 do 100 tysięcy mieszkańców)

Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego (GH) w segmencie szkół zlokalizowanych w dużych miastach (ponad 100 tysięcy)

Porównanie dynamiki różnicowania się gimnazjów w dużych miastach z analogicznym procesem na poziomie szkoły podstawowej

1) Finanse to drobny, chwilowy problem

2) Prawdziwym wyzwaniem jest problem społeczny -
narastanie zróżnicowania międzyszkolnego zwłaszcza na
poziomie gimnazjum

Czy będzie wola polityczna do zmierzenia się z problemem?

Czy będzie dyskusja społeczna ?

Czy istnieje polityka oświatowa i czyja?

- rejonizacja szkół podstawowych i gimnazjów
- szkoły społeczne ?
- racjonalizacja sieci szkół
- ile i jakiego wsparcia dla szkół potrzebujących pomocy

Dziękuję za uwagę
Ewa Halska